

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ BIBLIOTEKA UNIWERSYTETU SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:

Wł. (wł.) miesięcznie zł 6.00
z dostawą do domu ... „ 5.50
na prowincji ... „ 5.50
na granicę ... „ 8.00

25 groszy Cena ogł. pojed. w całej Polsce

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Lwów, ul. Sykstuska 21. — Telefon w dzień Nr. 24, od godz. 6-tej wieczór drukarnia 4-96.

NAKŁ.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

Czek P. K. O. nr. 142.176

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR HAUSNER

W obliczu zaognionej sytuacji politycznej i katastrofy gospodarczej. Odezwa 6-ciu stronnictw sejmowych do narodu.

WARSZAWA, 5. IV. (tel. wł.).
6 stronnictw sejmowych, tworzących
tzw. Centrolew ogłosił dziś odezwę
następującej treści:

Od 4 przeszło lat marsz. Józef Pił-
sudski jest dyktatorem faktycznym.
Rzpltej Od 4 prawie lat panuje w
Polsce system rządu tworzonego
stopniowo po przewrocie majowym.
Zycie zbiorowe kraju kroczy usta-
wicznie po wąskiej krawędzi odzie-
lającej stan pozorów prawa do sta-
nu brutalnego bezprawia. Niepew-
ność powszechna stała się znamie-
nem wszystkich polskich stosunków
społecznych i politycznych. Samo-
wola i nadużycia administracji prze-
obraziły się w zasadę postępowania
wobec stronnictw opozycyjnych, wo-
bec wszelkich niezależnych sił spo-
łecznych. — Przy pomocy nadużyć
stwierdzonych dzisiaj w orzeczeniach
Sądu Najw. przeprowadzono wybo-
ry do trzeciego Sejmu Rzpltej nie
zwołano jednak zaobcy dla siebie
pożądaną większości. Wręcz przeci-
wnie. Sejm Rzpltej świącimy swo-
jej odpowiedzialności historycznej
za losy i przyszłość państwa opda-
ł walkę, o przywrócenie pełni mo-
cy prawa, o położenie kresu syste-
mu „ukrytej“ dyktatury p. marsz. Pił-
sudskiego.

Równocześnie zaś nastąpił prze-
widywany od wielu już miesięcy kry-
zys gospodarczy, nęca wsł, niski
poziom płac robotniczych i pracow-
niczych zalałamały spożycie wewne-
trne kraju. Przemysł stanął, handel
i rzemiosło tracą samą możliwość ist-
nienia. Olbrzymie masy drobnych
rolników, setki tysięcy bezrobotnych

przeżywają prawdziwą tragedję roz-
pacz.

Polityka gospodarcza rządów po-
majowych, lekkomyślna, bezplanowa
obliczona na okresie pomyślnej kon-
junktury na jaskrawe, a nie istotne
efekty nie umiała niczego przewi-
dzieć, nie umiała się przygotować
zawczasu na okres klęski; systema-
tyczne z drugiej strony zaostrowanie
wewnętrznych walk politycznych, —
gwałcenie prawa, utrzymywanie roz-
myślnie *stanu niepewności* — wszy-
stko to uniemogżliwia energiczną od-
budowę gospodarczą zarówno wła-
snym wysiłkiem społeczeństwa, jak
i przy pomocy kapitałów zagranic-
znych. Zaostrowanie walk politycznych
nabrało napięcia szczególnego od
chwili, gdy sejm wykonując swe pra-
wo konstytucyjne kontroli nad gospo-
darką państwową rządu ujawnił *nie-
legalne wydatkowanie pieniędzy pu-
blicznych*, sięgające setek milionów
złotych. Stąd wynikła sprawa b. min.
skarbu Czechowicza przed Trybuna-
łem Stanu. P. marsz. Piłsudski, od-
powiedział znanymi obelgami.

Przez 7 miesięcy sejm nie był
zwoływany. Skoro zaś zebrał się
wreszcie w terminie rozpoczęcia zwy-
czajnej sesji budżetowej, *usiłowano*
go sterylizować najściem grupy ofi-
cerów w dniu 31. 10. 1929 r. Wy-
zyskano to zajęcie następnie dla dal-
szego skrócenia o 4 tygodnie czasu
prac sejmowych.

W dniu 6. grudnia sejm obalił
rząd r. Świątalskiego. Powiedzieliśmy
wtedy p. Prez. Rzpltej, że nie chodzi
Sejmowi o zmianę osób tylko, że
choć o *zupełną zmianę systemu*

szczęzenia, który prowadzi państwo
do katastrofy.

P. Prez. Rzpltej powołał gabinet
p. Bartla.

Sejm przystąpił do intensywnej
pracy: uchwalił państwu budżet,
wszczał kroki, zmierzające do przy-
wrócenia praworządności, uchwalił
szereg ustaw niezbędnych dla kraju,
dla szerokiej mas ludności, zniósł
dekret prasowy, rozpoczął dzieło re-
wizji konstytucji i reformy syste-
mu państwowego, budowę jednoli-
tego samorządu.

Zadania swe Sejm wykonywał bez
pomocy, bez lojalnego udziału B. B.
W. R. — Blok ten ograniczył swoją
rolę do rzucania kłód pod nogi p.
Bartlowi i do rzucania wyzwisk pod
acresem większości sejmowej.

Rząd p. Bartla upadł z kolei. —
Upadł pod ciężarem awaznacznosci
i nieszczeroci własnego położenia.
Nie umiał, czy nie mógł być rządem
prawdziwym. Wszak p. marsz. Pił-
sudski nie zezwolił mu nawet na
zajęcie stanowiska określonego w
sprawie rewizji konstytucji, którą p.
Bartel ogłosił publicznie jako jedno
z głównych swoich zadań.

Nastąpiło przesilenie ostatnie Prze-
wlekano je rozmyślnie, wypełniono
„konferencjami“ bez końca, byle nie
opuszczyć więcej sejmu do głosu.

Znowu p. marsz. Piłsudski wy-
stąpił z oświadczeniem, rzucającem
obelgi na przedstawicielstwo naro-
du. Na obelgami przechodzimy do
porządku dziennego. Nie mogą one
nas dotknąć. Byłoby poniżej naszej

(Ciąg dalszy na str. 4-tej.)

Na sezon wiosenny na ubrania męskie włzytowe, **Fabryczny Skład Sukna**
SUKNA sportowe, kostjomy i płaszcze
 — — damskie i męskie. — —
 :: KOCE, DERKI i PLEDY :: **Ludwik Ralski** **L W O W**
 POLEGA ul. Rutowskiego 7.
 (naprzeciw Katedry)
w wielkim wyborze Towary doborowe. — — Ceny najniższe.

Dlaczego kapitały zagraniczne omijają Polskę?

Tylko lichwiarze i spekulanci szukają u nas żeru.

Dowiadujemy się z pism niemieckich, że w pierwszym kwartale 1930 r. dopływ kapitałów zagranicznych Niemiec w formie pożyczek wzógł się bardzo znacznie. Pożyczki te wynoszą przeszło ćwierć miljaru marek niemieckich (czyli około 600 milionów złotych) wobec 40 milionów w czwartym kwartale, a 10 milionów w trzecim kwartale roku ubiegłego. Kapitały te w wysokości ćwierć miljaru mk. w 90 proc. pochodzą z banków amerykańskich, a okragło 32 milj. mk. pożyczki otrzymały Niemcy od Holandji i Szwajcarii.

W najbliższych miesiącach spodziewany jest w Niemczech znaczniej jeszcze wyższy dopływ kapitałów zagranicznych.

A u nas?

Mamy p. Deveya, który za sułtę wynagrodzenie ze skarbu państwa pełni poważną i odpowiedzialną funkcję doradcy finansowego, ale jakoś nie uradził, nie ułatwił krajowi uzyskanie pożyczki, a tylko ten chyba zaskarbił sobie pewną popularność w Polsce, że rzucił hasło popierania perkalków łódzkich, za co mu będą wzięć przemyślowcy łódzcy i inni krajowi, a czego mu nie darują próżne i próżnujące panie ze sfer sanacyjno „patriotycznych“.

Nie otrzymujemy tedy żadnych solidnych, na solidnych warunkach opartych kredytów zagranicznych, a jeżeli tu i ówdzie kapitał zagraniczny nam się zainteresuje, to wyłącznie w tym celu, aby jak najwięcej zarobić, wychodzi bowiem z założenia, że w Polsce są tego rodzaju warunki, iż pożyczając, ryzykuje się wiele...

Skandaliczne operacje firmy amerykańskiej Ulen i Sp.

świadczą najlepiej, jakiego to gatunku kombinatorowie grasują na terenach miast polskich.

Przedsiębiorstwo „Ulen i Sp.“ zawarło z kilku miastami kontrakty

na wykonanie szeregu inwestycji miejskich, jak wodociągi, kanalizacje i t. p. Kalkulacje tych inwestycji dopiero teraz wykazały, jak to gospodarowała firma Ulen. Według prowizorycznych obliczeń miasta przeplacając Ulenowi poniosły szkodę w wysokości około 7 i pół miliona zł. Do poszkodowanych należą Częstochowa, Radom, Lublin, Piotrków, Kielce, Dąbrowa, Sosnowiec, Ostrów Wielk. i Otwock.

Związek miast polskich, reprezentujący pokrzywdzone samorządy, zwrócił się do Polskiego Instytutu wodociągowo - kanalizacyjnego z prośbą o dokonanie ekspertyzy we wszystkich miastach.

Dyrektor Instytutu, inż. Piekarski, udał się osobiście do miast i na miejscu przeprowadził badania. Okazało się, że wszystkie roboty są nie tylko przekalkulowane — ale że urządzenia są często nieodpowiednie i niestaranie wykonane.

Straty z tego powodu ściśle obliczone wyniosły: dla Lublina — 4

miliony złotych, dla Piotrkowa — 500.000 zł., dla Częstochowy — 500.000 zł., w innych miastach roboty jeszcze nie wykończone i dlatego obliczenia szkód nie mogą być jeszcze dokładne.

Firma Ulen była nawet skłonna zapłacić pewne odszkodowanie Częstochowie, dowiedziawszy się jednak że i inne miasta zgłaszają pretensje, zlikwidowała swe przedsiębiorstwa w Polsce i pojechała do Turcji. — Lecz wszystkie miasta, które firma Ulen, żeby się tak wyrazić, nabrała, skierują w najbliższym czasie skargę do Sądu w Warszawie, gdzie mieściła się siedziba prawna firmy Ulen i sp. w Polsce.

A teraz zastanówmy się, czy miasta nasze byłyby w takim katastrofalnym położeniu, jak obecnie, czy nie dźwignęłyby się z upadku, nie postawiłyby w miejsce ruin, sterczących jeszcze od czasu wojny, pięknych gmachów, gdyby miały łatwy kredyt?

Czy klęska mieszkaniowa nie byłaby już dawno zażegnana, gdyby do nas miał zaufanie kapitał zagraniczny, ba, gdyby do Polski mieli zaufanie domowego chowu korsarze kapitalistyczni, którzy chętnie lokują swe kapitały w bankach... ale zagranicznych?

Pisma niemieckie donoszą, że kapitały francuskie szukają lokaty zagranicą.

Skorzystała już z nich ostatnio Finlandja, Chile, toczą się już rokowania z Peru, z Jugosławją.

A Polska?

Niech się nikt nie łudzi, że bez wprowadzenia odpowiedzialnych rządów zdołamy się dźwignąć. I dlatego ten system musi runąć, aby na jego gruzach mogła się rozpocząć prawdziwa bućowa. Wtedy i kapitały zagraniczne zaczęły masowo dopływać do Polski.

Hugenberg,

przewodniczący niemiecko-narodowej partji ludowej, znany herszt radykalnych szowinistów niemieckich.

To i owo.

Doczekali się bolszewicy. Doczekali się tego, że ci, na których kij był podniesiony, sami teraz walą. Razy się syją aż trzeszczy, ludność ukraińska buntuje się przeciw przedstawicielom władzy sowieckiej, nie dbając, jakie z tego będą konsekwencje. Jak donosi „Komunist“, w Winnicy zamordowano pełnomocnika okr. sowieckiego, poddając go mieszczańskiemu torturom — każdy włościanin uderzał go drągami w głowę. Zniekształcone ciało chłopcy rzucili do bagna. Pięciu komunistów, którzy chcieli ratować go przed samosądem, tłum również dotkliwie pobił. Pod Melitopolem włościanie podpalił skolektywizowany młyn i wrzucili do ognia przewodniczącego sowieckiego, sekretarza organizacji komunistycznej oraz kierownika „brigady robotniczej“, przeprowadzającej kolektywizację. W okr. Kryworoskim pożary „kolkhozów“ oraz domów komunistów przybrały masowy charakter. Spłonęło 5 komun rolnych z inwentarzem i nasionami.

„Komunist“ donosi, że G. P. U. aresztowały 17 włościan, których następnie bez sądu rozstrzelano w więzieniu w Winnicy.

A więc jak za carskich czasów.

Ale czy masowe rozstrzelania ucinają bunt i gniew chłopów? Karabiny jako lekarstwo są często niesposobne.

System donosicielstwa kwitnie wszędzie. Za donosy płać. Jest to wstrętny sposób łapczywości, demoralizujący jednostki słabsze, które w nadziei otrzymania nagrody popatrują i denuncjują nawet najbliższych przyjaciół. Czasem taki denuncjant bywa także prowokatorem, ale też czasem denuncjacja i dla niego kończy się niewesoło.

Zdarzyła się na tem tle w Turcji, która wprowadziła monopol tytoniowy i na papierosy, następująca historia: Armeńczyk Serkis zgłosił się w policji w Konstantynopolu i doniósł, że niejaki Hussin posiada znaczną ilość bibulek cygarowych. Serkis spodziewał się, że za to domieszenie zgodnie ze zwyczajem suto mu zapłać. Ale tym razem omylił się srodze. Funkcjonariusze zarządu monopolu istotnie znaleźli u Hussina znaczną ilość bibulek, ale ku swojemu zdziwieniu stwierdzili, że bibulki te sprzedał Hussinemu nie kto inny, tylko Serkis. I Serkis nie tylko nie otrzymał nagrody ale powędrował wraz z Hussinem do więzienia.

Tak, tak, kto pod kim głódkę kopie...

Wiedziecie o tem? Może nie wiecie, że 1 kg. żelaza kosztuje dziś prawie 50 proc. więcej niż przed rokiem.

Powiadacie, że nie was to nie obchodzi, bo i tak żelaza nie kupuje się codziennie?

Za pozwoleniem! Trzeba, żeby wszyscy wiedzieli jak i co, żeby nie byli jak tabaka w rogu, żeby uświadamiali sobie, dlaczego dziś jest taka cena a jutro inna, że ponad rzadem oficjalnym jest jeszcze... żądanie niewidzialne, któremu nikt jakoś nie może się przeciwstawić.

Otoż czy wiecie dlaczego np. za płytę żelazną do kuchni trzeba zapłacić dziś zamiast 8—10 zł., jak przeszłego roku, 12—14 zł.? Oto, że zsolidaryzowany kapitał takie ceny ustalił. Dlaczego? Może dlatego, że płace robotnicze zostały podwyższone? Może podatki są wyższe? Może opłaty płynące z ustawodawstwa społecznego są dziś większe niż przed rokiem? Nie podobnego. Ani płace, ani podatki, ani opłaty społeczne nie zostały podwyższone i nie zaważyły na szali, ale wola kapitału, wspólny jego front, gdy chodzi

o podniesienie jest tu czynnikiem decydującym. Kartele, trusty działają ponad naszymi głowami, ponad głowami rządów. Są solidarne. Ustanowiły takie ceny i na

to niema rady. A najtragiczniejsze jest to, że siły tych nie złamie żaden ustrój kapitalistyczny, bo jest od kapitału zależny, jest z nim związany, opanowany. X.

FABRYCZNY SKŁAD

LINOLEUM i CERAT

LEOPOLD HAAS

Lwów, ul. Legjonów 3. - Telef. 16-45

POLECA NA ŚWIĘTA:

LINOLEUM korkowe, wzorzyste i jednobarwne
LINOLEUM „Inlaid“ wzory nie ścierające się
CERATY na stoły i kredensy odpasowane i na metry
DYWANY wełniane i pluszowe krajowe i zagraniczne
CHODNIKI jutowe, wełniane, pluszowe i kokosowe
KAPY na łóżka i stoły kilimowe, pluszowe i brokatowe
NARZUTKI na otomany i tapczany ostat. nowości
FIRANKI z tiulu, etaminy, markizety i koronkowe
OBRUSY płóciennne z serwetkami -- kompl. garnitury

Koce, Dorki, Maty japońskie, Karnisze

Wybór olbrzymi. Ceny najniższe.

50 WŁASNYCH ODDZIAŁÓW
W KRAJU I ZAGRANICĄ.

Zlecenia z prowincji wykonuje się odwrotnie.

Polityka światowa kapitału naftowego.

Wciąż jeszcze wzmaga się potęga gospodarcza i wpływ polityczny wielkiego trustu naftowego. Wszak to Rockefeller-Standard-Oil serwał międzynarodową konferencję gospodarczą, a koncern Schella przyczynił się do zerwania stosunków politycznych między W. Brytanią a Sowietami. Obie te potęgi, jakkolwiek wywierają olbrzymi wpływ na politykę światową są z sobą w wojnie.

Teraz kapitaliści naftowi chcieliby zawrzeć pewnego rodzaju zrzeczenie wszystkich wielkich kapitalistów naftowych.

Oto jaki program przedkłada p. Detling, generalny dyrektor Royal - Dutch - Shell trustu jako gość amerykańskich kapitalistów naftowych.

Należy przedewszystkiem obliczyć dasiejsze i przyszłe zapotrzebowanie nafty i na tej podstawie udzielić kontyngenty eksportów.

Zredukować wydatki na wiercenie i załadunki przetwórcze.

Zredukować wydatki przez ujednolicenie stanowisk sprzedaży.

Złączyć się w kooperatywy międzynarodowe, na wzór innych kooperatyw, itd.

Oto, próby pokojowe, w chwili, gdy wojna naftowa zdaje się jeszcze wzmacniać.

Już zeszłego roku amerykańskie wielkie towarzystwa uchwałyły planową redukcję produkcji celem osiągnięcia wyższych cen, ale na to nie pozwolił rząd amerykański.

Teraz poza usiłowaniami zrzeczenia stoi potężny 90-letni „król naftowy“ Rockefeller, można akcjonariusz tak Standard Oil of New Jersey jak Standard Oil of New York, przyczem liczy się na poparcie prezydenta Hoovera, który podobno uważa jednolity front największych przedsiębiorstw naftowych za pożądany.

Konsolidacja tych panów świata gospodarczego bynajmniej nie ma na celu dostarczanie konsumentowi taniego towaru, ale powiększenie horrendalnych zysków, przyczem najwięksi potentaci łącząc się niszczyć temsamem słabszych.

ŁUDZIE OTYLI, osiągną bez trudu wydane i obfite wypróżnienie, używając odpowiednio i regularnie naturalną wodę Franciszka-Józefa. Liczne sprawozdania lekarzy specjalistów stwierdzają, że chorzy na nerki, artretycy, reumatycy, chorzy z kamcią i cukrzycą są bardzo zadowoleni z oczyszczania wody Franciszka-Józefa.

(Ciąg dalsze ze str. 1-szej.)

godności reagować na nie. Zaraz po nich wszakże p. marsz. Piłsudski powiadomił Sejm o swych 4-ch warunkach, streszczających się w żądaniu, *by sejm wyzwał się prawa i obowiązków kontroli nad polityką rządu, nad gospodarowaniem groszem publicznym, co oznaczałoby przekreślenie konstytucji konstytucji i poddanie się dyktaturze.*

Warunki te musiały być z miejsca odrzucone. Nadszedł czas zamknięcia sesji. P. Prez. Rzpltej uznał za możliwe powołać rząd p. Sławka, rząd jawnej i wyraźnej walki z *prześladowaniem narodu i z wolą ogromnej większości społeczeństwa.*

Sejm został zamknięty, zanim zbierze się znowu, *musi zabrać głos opi-*

nja publiczna, musi zabrać głos równie otwarcie i równie wyraźnie. Czas nieodmówień minął. Milczenie i bierność stają się tchórzostwem. Żądanie nasze jest jedno: usunięcie dyktatury i przywrócenia panowania prawa. W przeciwnym razie nie nastąpi żadne uspokojenie. Będą się zaostbrały dalej walki polityczne, będą rosła nienawiść, będą się piętrzyły trudności gospodarcze, będą leżały odłogiem zagadnienia olbrzymie społeczne, gospodarcze, ustrojowe, od których rozwiązania zależy jutro Rzpltej, jej postawa w świecie, utrwalenie jej niepodległości. System dyktatury prowadzi kraj do katastrofy. Czas skończyć!

Odwolujemy się do opinii publicznej. Jeżeli zaś p. Prez. Rzpltej nie chce powziąć decyzji w myśl woli

przedstawicielstwa narodu — *niech w takim razie rozwiąże Sejm, niech w takim razie ten spór zasadniczy pomiędzy sejmem a marsz. Piłsudskim rozstrzygnie w sposób ostateczny sam kraj w drodze nowych wyborów, ale wyborów uczciwych.*

Próby sfalszowania decyzji kraju wywołaćby musiały zdecydowany odpor i samoobronę. Z drogi walki o prawo nikt nas zepchnąć nie zdoła. *W zwycięstwie prawa wiążemy jedyną ostoję bytu, państwa i rozwoju Polski.*

Związek Parlament. Polskich Socjalist., klub parlamentarny „Wyzwolenie“, klub Stron. Chłopskiego, klub parlam. P. S. L. „Piast“, klub parlam. Chrześc. Demokr., klub parlam. Narodu. Partji Robotniczej.

Czy i kiedy będzie zwołany Sejm?

Równocześnie z zapowiedzią p. Sławka, że obecny sejm nie będzie już miał prawa głosu i że będą rozpisanie wybory, co w obozie sanacyjnym wywołało przerażenie, pojawiają się też wiadomości, że dojdzie do skutku sesja obecnego sejmu na żądanie posłów, a nawet z inicjatywy rządu.

Z powodu niedopuszczania do obrad sejmu w czasie przewlekane go przesilenia rządowego w drugiej połowie marca i natychmiastowego zamknięcia sesji po uchwaleniu budżetu, pozostało wiele ważnych dla ludności spraw niezakończonych. Nie załatwiono też sprawy przekroczeń budżetowych za lata ubiegłe, zakwestjonowanych przez Najwyższą Izbę kontroli, co ze względu na potrzebę zabezpieczenia odpowiedniego poziomu etycznego w gospodarowaniu pieniędzmi publicznymi jest pilną koniecznością państwową.

Leżą też odłogiem niesłychanej wagi zagadnienia życia gospodarczego, zupełnie zamarłego, czekają załatwienia losy do rozpaczy doprowadzonych setek tysięcy bezrobotnych.

W tych przerażających stosunkach sejm, parlamentarna reprezentacja na rodu *nie może milczeć*, ani nikomu nie może pozwolić skazać się na milczenie.

Nie może też sejm milczeć wobec obecnych stosunków politycznych. — Czasy feudalizmu, kiedy poddani mieli słuchać i płacić, dawno minęły, a zniknęły też z widowni w mniej lub więcej gwałtowny sposób i nowoczesne systemy rządzenia, oparte na przemocy i nieliczeniu się z wolą obywateli.

W skład obecnego rządu wchodzi ludzkie, których ustąpienia reprezentacja narodu wyraźnie i imiennie żądała.

Nowoczesne państwo nakłada na obywateli obowiązki, ale daje im też pewne prawa, które muszą być szanowane.

Oczywiście współpraca z tym rządem jest dla sejmu, zgodnie zresztą z opinią ogromnej większości obywateli, absolutnie wykluczona.

Wczoraj pojawiły się pogłoski, że sejm ma być zwołany z inicjatywy rządu. Pogłoska ta ma prawdopodobnie źródło w tem, że w najbliższych tygodniach, a najpóźniej miesiącach muszą być przez sejm zatwierdzone ważne umowy międzynarodowe. Informacja ta jest wprawdzie sprzeczną z zapowiedzią wyborczą p. Sławka i to odraczającą — aż się kraj uspokoi — nie mniej jednak *istnieją konieczności*, z którymi może się nie liczyć w chwili tworzenia obecnego rządu, ale te z powodu międzynarodowego ich charakteru, ani odroczyć się nie dadzą, ani drogą swoistej interpretacji przepisów załatwić, chociaż ministrem sprawiedliwości jest p. Car.

Jakąkolwiek jednak drogą dojdzie do zwołania posiedzenia sejmu, nikt nie może mieć co do tego złudzeń, że pierwszym jego zadaniem będzie i być musi *natychmiastowe usunięcie obecnego regimu.* Ta sprawa wybiła się na *naczelne miejsce wszelkich konieczności państwowych* i musi być zdecydowanie i z całą stanowczością załatwiona.

W tych warunkach zlikwidowanie konfliktu wewnętrznego, jaki Polskę od dłuższego czasu nęka, nastąpić może tylko odwołanie się do społeczeństwa. Niech ono na szalę rzuci swój ważki i decydujący głos.

Głos ten nie może być jednak sfalszowany ani wymuszony i musi być *uszanowany.*

KOMUNIKACJA LOTNICZA Z AMERYKĄ.

BERLIN. 5. kwietnia. (Pat.) W rozmowie z dziennikarzami angielskimi oświadczył kapitan Eckener, że zakłady Zeppelina w Friedrichshafen budują nowy sterowiec, który w czerwcu lub sierpniu przyszłego roku nawiąże komunikację lotniczą osobową i towarową między Niemcami a Ameryką.

Konferencja Mac Donalda z Briandem.

LONDYN. 5. kwietnia. (Pat.) Dziś premier Mac Donald odbył naradę z francuskim min. spraw zagr. Briandem. Obradowano nad interpretacją artykułów paktu Ligi Narodów, odnoszących się do zobowiązań gwarancyjnych stron na wypadek zaatakowania członka Ligi. Jak wiadomo, narady na ten temat, mające dać rozwiązanie kwestji rozszerzenia gwarancji i bezpieczeństwa, żądane go przez Francję w zamian za ustępstwa tonażowe, ciągną się już od tygodnia i stanowią obecnie ważny

szkopuł w pracach konferencji morskiej. Rozmowy prowadzone na ten temat przez ministrów oraz prace ekspertów trzymają się w tajemnicy.

Dzienniki zwracają uwagę, że delegacja włoska wystąpiła z żądaniem parytetu z najsilniejszym mocarstwem kontynentalnym. Wobec tego cel główny konferencji t. j. porozumienie pięciu mocarstw wiąże się obecnie ściśle z tem stanowiskiem rządu włoskiego.

Dygnitarz bolszewicki skazany na 8 lat więzienia.

WARSZAWA, 5. IV. (tel. wł.). Dzisiaj wznowiona została sprawa Cichowskiego b. komjs. do spraw polskich w Petersburgu z r. 1919, b. członka rad robotniczych w Wilnie, b. członka rządu sowiektów za czasu inwazji bolszewickiej. Obecnie Cichowski oskarżony jest o ak-

cje komunizm. Materiał dowodowy stanowią m. in. *raporty pisane przez Cichowskiego do władz partyjnych*. Raporty te zostały znalezione przez władze policyjne łotewskie, które odebrały je tajnym kurjerom sowieckim. Są okręg. skazał Cichowskiego na 8 lat więzienia.

Nowy konflikt w łonie koalicji rząd. w Niemczech.

BERLIN, 5. kwietnia. (Pat.) Przedłożenie rządowe, domagające się bezwarunkowo podniesienia podatku od piwa o 75 proc. grozi wywołaniem nowego konfliktu w łonie stronnictw koalicji rządowej.

Posel bawarskiej partii ludowej Horlacher, której przedstawicielem jest minister Schätzel oświadczył, iż frakcja jego bez-

względnie protestuje przeciwko podwyższeniu podatku od piwa i że do protestu przyłączy się jeszcze 31 posłów bawarskich, należących do innych partii.

Minister Moldenhauer w odpowiedzi podkreślił, że rząd uważa podwyżkę za konieczną.

—o—

„Jakie chcemy mieć dzieci“

Z inicjatywy Sekcji Kobiet P. P. S. odbył się w poniedziałek 7 bm. o godz. 7 wiecz. w lokalu przy ul. Rutowskiego 23 II p. odczyt tow. Fr. Zarusówny na powyższy temat.

Wszystkie towarzyski interesujące się ważnym problemem wychowania dzieci powinny wziąć udział w tym odczytce.

Kto obejmie Teatry miejskie we Lwowie.

Jak się dowiadujemy, magistrat lwowski ogłosił konkurs na trzyletnią dzierżawę teatrów miejskich Wielkiego, Małego i sali teatralnej przy ul. Rutowskiego.

Dotychczas wnieśli oferty pp. Zaleski, słynny śpiewak operowy i St. Czapelski, dyrektor administracyjny teatrów poznańskich, którzy mają zapewnienie współpracownictwa L. Schillera, jako głównego reżysera.

Do jakiego Sejmu pukają?

WARSZAWA, 5. kwietnia. (Pat.) W dniu dzisiejszym wpłynęły do sejmu trzy projekty rządowe o dodatkowych kredytach na rok budżetowy 1929—30, a mianowicie: na dotację dla Państwowego Banku Rolnego na pomoc kredytową dla Polaków zagranicą 5 miliony złotych.

Drugi projekt ustawy dotyczy kredytów na wybory do sejmu i senatu w sumie 182.100 zł.

Trzeci projekt dotyczy kredytów na dotację na wypadek bezrobocia oraz pomoc dla bezrobotnych miast i wsi.

„ROBOTNIK“

Centralny Organ P. P. S.

codziennie do nabycia

w KSIĘGARNI LUDOWEJ

Lwów, ul. Szajnochy 2.

Wygrane numery loterii klasowej.

WARSZAWA, 5. kwietnia. (Pat.) W czasie dzisiejszego ciągnięcia Państw. Loterii Klasowej, ważniejsze wygrane padły na następujące numery: 150.000 zł. nr. 105909, po 15.000 zł. Nr. 45718, 71626, 18994, po 5.000 zł. Nr. 35184, 202102, po 3.000 zł. Nr.: 124249, 56499, 75366, 118688, 168310, 183575, 193411, 209441, po 2.000 zł. Nr. 4218, 19326, 46994, 163278, 192096, 199639, po 1.000 zł. Nr. 34625, 64741, 122419, 122787, 141318, 148559, 164394, 178108, 207026, 4551, 15281, 47490, 53532, 82973, 104007, 175892, 181091.

Gwałtowna burza na Atlantyku.

NANCY, 5. kwietnia. (Pat.) Na wybrzeżach Atlantyku szaleje gwałtowna burza. Łodzie rybackie z wielkim trudem powracają do portu. Zdarzył się szereg wypadków z ludźmi. Dwóch marynarzy utonęło.

Kampanja nieposłuszeństwa.

Groźba strejku generalnego w Indiach.

BOMBAJ, 5. 4. (PAT.). Gandhi przybył do miejscowości Dantji, gdzie rozpoczął już kampanję nieposłuszeństwa cywilnego, przystępując do fabrykowania soli z wody morskiej, z pogwałceniem ustawy o monopolu solnym.

Powstała niedawno partja antyrewoლucyjna przyjęła również do swego programu zasady oporu Gandhiego, przy równoczesnem potępieniu systemu kastowego.

KALKUTA, 5. 4. (PAT.). Na odbytych wczoraj wjeu zapadła rezolucja, wzywająca organizacje robotnicze do przygotowań do strejku generalnego.

BOMBAJ, 5. 4. (PAT.). Wczorajsze rozruchy wieczorne przyspieszyły zapowiadzaną na linjach kolejowych akcję nieposłuszeństwa cywilnego. Na odbytem dziś wielkiem zebraniu pracowników kolejowych postanowiono sparaliżować ruch kolejowy, przyczem niektóre grupy robotników, biorące udział w akcji otrzymały polecenie kładzenia się na szynach kolejowych przed nadchodzącymi pociągami. Jak obliczają w akcji nieposłuszeństwa cywilnego na kolejach, bierze udział około 7000 robotników.

BOMBAJ, 5. kwietnia. (Pat.) Miejsowe stowarzyszenie pracowników fabryk bawełny uchwaliło rezolucję, wypowiadającą się za podjęciem natychmiastowego bojkotu na okres trzech miesięcy wszystkich fabryk bawełny, należących do cudzoziemców.

Już wyszło drugie wydanie
uzupełnione, broszury p. t.

ROZWÓD

i unieważnienie małżeństw
Opracował Dr. E. MARQUILIES
poleca

Księgarnia Ludowa
Lwów, ulica Szajnochy L. 2
Cena Zł. 2-50, z przesyłką poczt. 3-75

Socjaliści wykładają na kursach dla oficerów... w Szwecji.

Aby oficerów armji szwedzkiej bliżej zapoznać z umysłowością i trybem myślenia podwładnych im żołnierzy, urządzono w Sztokholmie — jak donosi „Berliner Tageblatt“ — kurs oficerski, na którym m. in. wykładają będzie przewodniczący Związków zawodowych i jeden z socjalistycznych posłów, Zygfrida Hanssona.

Liberalne pismo szwedzkie „Dagens Nyheter“ pisze w tej sprawie:

„Gdyby ktoś przed 10 lub 20 laty usłyszał o klasie szkolnej, w której uczniami mają być kapitanowie i ma-

jorzy, na rozkaz najwyższy uczeszczeni na wykłady socjalno-demokratycznych posłów i polityków, którzy im z katedry udzielają pożytecznych nauk na temat obchodzenia się z żołnierzami — ten z pewnością nie wierzyłby swym uszom. A przecież ta rzecz niewiarygodna stała się w tych dniach rzeczywistością: Reaktor Zygfrida Hansson będzie miał w wyższej szkole artyleryjskiej barażo wazęczne audytoryum a i inni kierownicy kursów są barażo zadowoleni ze swego audytoryum“.

Gdyby to przeczytano i u nas... w Warszawie.

Bagatelizowanie ubezpieczonych w Kasie chorych

Otrzymujemy następujące pismo:

Od 14-tu dni obłożnie chora jest p. Florjana Czyżewicz, zajęta jako pracznia w kawiarni „De la Paix“. Lekarz kasy chorych orzekł, że chora musi się udać do szpitala, i w tym celu wystawił potrzebną asygnatę. Pomimo orzeczenia tego, chora pozostaje w domowym leczeniu bez opieki lekarskiej. Komisarz bowiem jest innego zdania, i nie chce, by Kasa płaciła za pobyt chorej w szpitalu.

W taki oto sposób obecne rządy w kasie chorych bagatelizują ubezpieczonych, którzy ciężko zapracowany grosz płacą do kasy, nie mając w zamian koniecznych świadczeń.

Pracownicy kawiarni „De la Paix“, w liczbie kilkadziesiąt osób tą drogą protestują przeciwko obecnym stosunkom w Kasie chorych, które tam panują, ze szkoda dla ogółu ubezpieczonych.

Pracownicy kawiarni „De la Paix“.

W obronie czci robotników polskich na wychodźstwie w Niemczech.

Z Pol. Komitetu Opieki Społecznej w Lipsku, otrzymujemy następujące pismo, z prośbą o umieszczenie.

Wobec coraz częściej powtarzających się ataków niemieckiej prasy nacjonalistycznej, oskarżających polskich robotników rolnych o masowe dokonywanie mordów rabunkowych (?) i akcję szpiegowską

protestujemy

z całą bezwzględnością przeciwko tej ohydnej i oszczerzej kampanji, nie mającej nic innego na celu, jak tylko podjudzanie spokojnych robotników niemieckich przeciw polskim.

Z tego powodu, kilkadziesiąt tysięcy pilnych robotników obejmującego zastępu redakcje niektórych pism nacjonalistycznych czynią legion morderców.

Życzenia z okazji jubileuszu tow. pos. Diamanda.

Jubileusz tow. Diamanda znalazł szerokie echo poza granicami Polski. Z różnych krajów napływają wciąż listy z życzeniami.

Londyński „Daily Herald“, organ Labour Party zamieścił fotografię tow. Diamanda i jego życiorys. Również prasa socjalistyczna niemiecka poświęciła tow. Diamandowi obszernie artykuły.

„POBUDKA“

Ilustrowany tygodnik P. P. S.

do nabycia

w Księgarni Ludowej, Lwów,
ul. Szajnoch 2.

Fetj. „Dzien. Lud.“ z 7. IV. 1930.

W. RAORT.

Piękny dzień.

Przeżyłem piękny dzień.

Wiem, że nikt nie uwierzy temu, co mnie zeszłego tygodnia spotkało. Ja sam nie uwierzyłbym, gdybym wszystkiego nie był widział na własne oczy i słyszał na własne uszy.

Dnia tego miałem całą moc interesów do załatwienia, więc też ze świętem zerwałem się na równe nogi i zadzwoniłem na dozorcę domu, gdyż brama była jeszcze zamknięta.

Dozorca, mile uśmiechnięty, przywitał mnie uprzejmie i wręczył pismo magistratu, z którego się dowiedziałem, że rekurs mój w sprawie mylnie wymierzonego mi podatku, został uwzględniony i że nadwyżka niesłusznie u mnie pobranej kwoty, zostanie mi zwrócona, po uchwaleniu budżetu na rok 1938 lub 1939.

Wyszedłem nieco zadowolony na ulicę, gdzie wozy Zakładu czyszczenia miasta zabierały w mig sterty śmie-

cia, a beczkowozы skrapiały bajecznie wybrukowane ulice, połyskujące w słońcu, niby tafle parkietów. Znikły wyboje i garby, szczelny gdzieś wilcze doły, leje, brzozy i zapadnie. Twardy, biały asfalt ciągnął się w dal perspektywy ulicznej.

— Europa, albo Warszawa! — pomyślałem pełen dumy i radości. — Nic innego, tylko Europa!

Stanąwszy przed przystankiem tramwajowym, byłem mile wzruszony, gdy już po dziesięciu minutach czekania nadjechał wóz, do którego motorowy zaprosił mnie na przedni pomost.

W kiosku kupiłem sobie gazetę. Już same tytuły w naczółku wprowadziły mnie w najróżniejszy humor. — Bo proszę tylko posłuchać: „Nowe wybory za pasem“, „Kryzys bezrobocia mija“, „Rząd bada położenie materialne urzędników“ i „Przywrócenie taryfy maksymalnej“.

Wesoły, jak szczygieł, wstąpiłem do sklepu spożywczego, gdzie kupiłem sobie bochenek chleba i stwierdziłem z zadowoleniem, że do przepisanej wagi, brakuje tylko 15 dekagramów, zamiast stale brakujących 25 klg.

— Tylko tak dalej! — pomyślałem, pełen optymizmu. — Kto wie, czy za kilka lat, chleb nie dojdzie wreszcie do przepisanej wagi! Kto wie?

Zegar wybił 9-tą godzinę. Pomimo tak wczesnej pory udałem się do jednego z biur prezycjalnych, gdzie zastałem kilka panienek piszących pilnie na maszynach i wszystkich urzędników przy biurkach. Pan prezes już był w klozecie i laza gozina miał nadejść. Usłużny woźny zaprosił mnie do poczekalni, gdzie nader ugrzeczny sekretarz w polatanych portkach, udzielił mi wszelkich informacji i obiecał sprawę moją w krótkiej drodze poprzeć i załatwić. Wobec tego odpadła już potrzeba audjencji u pana prezesa, a banknot 100 złotowy, złożony w kopercie na biurku pana sekretarza, był tylko słabym owozem mej wdzięczności, dla tego arcymięgo urzędnika w polatanych portkach.

Checiałem już opuścić biuro, gdy pan sekretarz przytrzymał mnie za rękaw i z najmielszym uśmiechem na sympatycznej, choć wychudłej twarzy, wetknął mi z powrotem kopertę do ręki.

Jeszcze widma Habsburgów w Polsce

W „Wyzwoleniu Społecznym“ wychodzącym w Białej, czytamy:

„Jak wygląda „dobroczynność“ dyirekcji dóbr „arcyksięcia“ Karola Stefana (w Żywieckiem) wobec robotników, świadczy chociażby taki fakt:

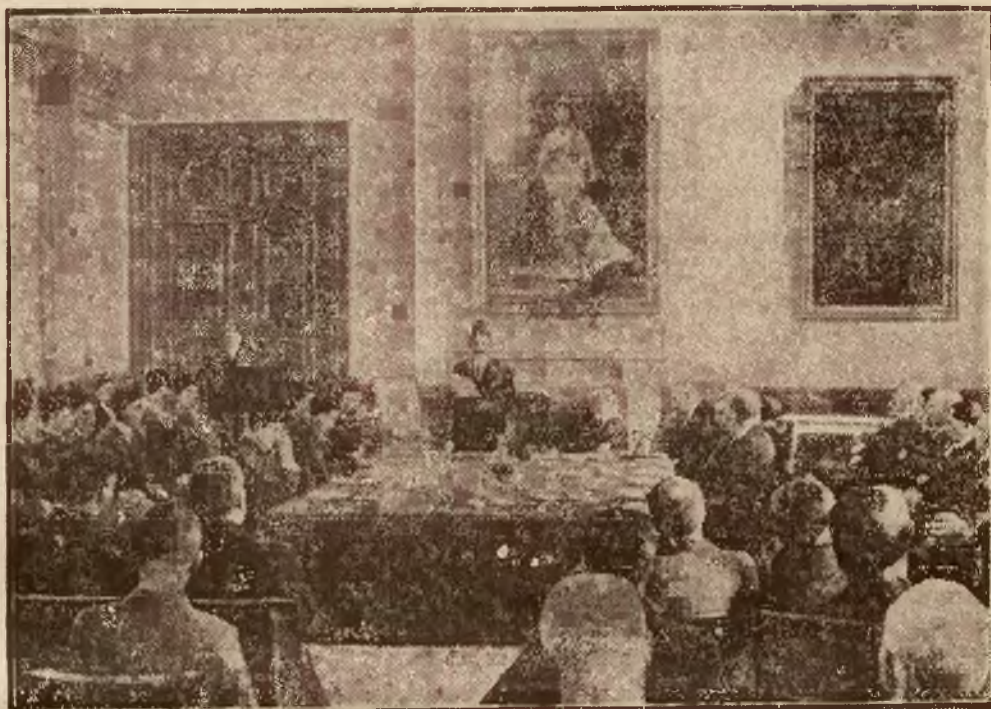
W dn. 3 sierpnia 1929 r. przy ładowaniu arzewa arcyksiążęcego na stacji kolejowej w Jeleśni zabity został robotnik Kosibor, który pracował w dobrach Habsburga blisko 16 lat. Pozostała po nim wdowa z trójgim nieletnich dzieci. Żyją obecnie w największej nędzy, gdyż żywicieli nie żyje a dyirekcja Habsburgowska oprócz zapomogi na pogrzeb nie raczyła wdowie przyznać choćby nie-

stałą rentę, któraby wystarczyła chociaż na chleb dla dzieci.

Robotnik zginął na posterunku pracy, którego przez kilkanaście lat pilnował, aby arcyksiążę mógł wy-

godny i luksusowy tryb życia prowadzić. Śmierć robotnika, ni płacz płacz wdowy i sierót, pozostałych po nim nie wzruszyły dyirekcji, bo sytym o głodnych nie chce się myśleć. Nie raczono nawet na pisemną prośbę wdowy udzielić jej odpowiedzi“.

Otwarcie konferencji angielsko-egipskiej.

która ma ostatecznie uregulować stosunki między obu krajami, odbyło się dnia 31. marca w Londynie. Na rycmie: egipski prezydent ministrów Nahas Pasza (stoi), obok niego (na prawo), siedzi Henderson, angielski minister spraw zagranicznych.

Samobójca i donosiciel.

W pewnym małym miasteczku w Turynji jakiś człowiek popadł w wielką depresję — co zdarza się i gdzieś indziej. Wziął tedy sznur, poszedł do parku, wyszukał gałąź i powiesił się. Na jego szczęście czy nieszczęście gałąź złamała się i niecoszły samobójca spadł... twarzą do kałuży. Lecz tu nie koniec jego niepowodzeń. Całe to zajście obserwował z daleka strażnik, mający dozór nad parkiem, który w nadmiarze gorliwości służbowej zrobił doniesienie o złośliwe uszkodzenie arzewa...

Pan się widać nie orientuje w obecnych stosunkach — mówił pan sekretarz. — Nie przypuszczam, aby pan nie wiedział, że obecne nasze uposażenie jest tego rodzaju, iż wyklucza potrzebę brania łapówek. Nie przypuszczam też, że chciał mnie pan obrazić i dlatego nie robię użytku z pańskiego usiłowanego przekupstwa. Nie przesadza to jednak, że sprawę pańską załatwię pomyślnie. Czułem, że cały płonę ze wstydu i wśród tłowodzi gorących przeprosin opuściłem biuro tego sympatycznego człowieka.

Autem kazałem się zawieźć na dworzec, gdzie miałem moc interesów do załatwienia. Wyznaję, że poraz pierwszy w życiu zmieniłem zdanie, jakie sobie wyrobiłem o taksówkach. Szofer, który mnie zawiózł na dworzec, był jeanym z najmilszych ludzi z jakimi w ostatnich latach zetknąłem się towarzysko we Lwowie. Pomijając, że nie żądał odemnie, dawno już zniesionej opłaty dworcowej, zwrócił mi uwagę, że taksometr działa nieprawidłowo i zwrócił mi 1 zł. 20, jako mylnie wybity nadciatek. Portfel znaleziony

a zapomniany przezemnie w dorożce, zwrócił mi ten nadzwyczajny człowiek, odszukawszy mnie na dworcu. O jakimś znaleźnem, nie chciał nawet słyszeć.

W urzędzie ruchu nikt na mnie nie krzyczał i dano mi natychmiast potrzebne wskazówki — portjer otworzył mi usłużnie drzwi do właściwego biura, a kierownik działu bagażowego, zrezygnował z mojej metryki, dowodu osobistego, aktu ślubu i świadectw dojrzałości, przynależności i moralności, potrzebnych do podjęcia bagażu.

Z dawna mi się, że śnię, kiedy z magazynu odebrałem bagaż, którego waga zgadzała się co do joty, a ugrzeczniony magazynier, wytworonym ruchem ręki, odmówił przyjęcia ofiarowanego mu pudełka cygar.

Przy kasie osobowej dowiedziałem się, że mój pociąg odchodzi zupełnie regularnie i że mogę być o miejsce spokojny, gdyż kasa sprzedaje tyle tylko biletów, ile jest miejsc siedzących w przedziałach.

A kiedy w poczekalni otrzymałem herbatę w wyjątkowo czystej szklance za cenę 80 groszy i pewien mój

znajomy oświadczył mi, że dziś właśnie zarapują haniebną malowidło z Politechniki lwowskiej i że przed okienkami Kasy Chorych niema już wcale ścisiku — zacząłem nieco powątpiewać w rzeczywistość rzeczywistości odgrywających się zdarzeń.

Przecierałem co chwila czoło i ścisikałem sobie palce zębami, aby się przekonać, czy przypadkiem nie śnię. Czy może istnieje u nas tak piękny dzień?

A jednak... A jednak... śnię.

Bo gdy rzuciłem do automatu 20 groszy i faktycznie wypadła czekoladka i gdy pewien znajomy mój kolejarz, oświadczył mi, że minister Kühn zgodził się wreszcie na podwyżkę poborów kolejarzy — uczułem taki przypływ radości w sercu, że wypałem z łóżka, gdzie chrapałem przez całą bożą noc.

Na dworze był biały świt.

Rzuciłem okiem na kalendarz kartkowy, zawieszony na ścianie: 1-go kwietnia!

Ach, więc ten piękny dzień, to „Prima Aprilis“?!

Z sali sądowej.

Czy Nadzieja był szpiegiem austriackim?

P. Nadzieja po długim namyśle skarży...

Od blisko lat 10-ciu z przerwami boryka się obecny Komisarz Kasy Chorych we Lwowie p. Nadzieja po sądach, walcząc zawzięcie z swoją przeszłością.

Obok Sądu w Rzeszowie i w Warszawie tym razem zabłysło nazwisko p. Nadzieji jako oskarżyciela prywatnego na wokańdzie spraw tut. Sądu okręgowego w dniu 1. kwietnia br. przed którym to Sądem p. Nadzieja wytoczył skargę wreszcie po wielokrotnych w tym względzie niedotrzymanych obietnicach, a to przeciw tow. Szczyrkowi jako rzekomemu autorowi artykułu, tow. Rychlewskiemu i Murawskiemu, redaktorom odpowiedzialnym „Dziennika Ludowego“ i „Robotnika“ o obrazę czci.

We wrześniu ub. r. umieściliśmy w „Dzienniku Ludowym“ szereg artykułów o p. Józefie Nadzieji, omawiających na podstawie aktów sądowych w szczególności na podstawie dosłownych zeznań szeregu świadków zaszczytną rolę pana Nadzieji w austriackim wywiadzie.

Pan Nadzieja zagroził publicznie skargą sądową; wówczas wyraziliśmy przekonanie, że pan Nadzieja groźby nie dotrzyma.

Minał okres wspomniany, a pan Nadzieja skargi nie wniósł.

W numerze „Dziennika Ludowego“ z dnia 1. stycznia 1930 r., omawiając stosunki panujące w Kasie Chorych w Krakowie, uczyniliśmy wzmiankę także o panu Nadzieji. — Wzmianka ta tyczyła się właśnie „zaszczytnej“ funkcji szpiegowskiej p. Nadzieji w armji austriackiej. — Ze względu na charakter tej notatki, tudzież ze względu na to, że już we wrześniu sprawę tę obszernie i szeroko w „Dzienniku“ omawialiśmy, nie zachodziła potrzeba w notatce tej przytaczania faktów na uzasadnienie postawionego zarzutu.

W tym czasie miała się odbyć w Sejmie debata o stosunkach panujących w kasach chorych. Otóż sprytny p. Nadzieja pomyślał sobie: z takim to przecież istnieje art. 53 dekretu prasowego, który powiada, że dowód prawdy jest dopuszczalny jeżeli postawiono zarzuty hańbiące, a w tym samym art. nie przytoczono faktów na uzasadnienie postawionego zarzutu. — Pomyślał więc pan Nadzieja: „Zaskarżę! — przeprowadzenie dowodu prawdy będzie niedopuszczalne, redaktorzy więc pan Nadzieja: „Zaskar-

żę! Przeprowadzenie dowodu prawdy będzie niedopuszczalne, redaktorzy zostaną zasądzeni, a ja otrzymam patent uczciwości i honorowości“.

W istocie w dniu 16. grudnia ub. r. wniósł pan Nadzieja skargę, spokojny o jej wynik. Chcąc pana Nadzieję sprowokować i dać mu możliwość do wniesienia skargi o te same zarzuty lecz tak sformułowane, że będzie na nie można prowadzić dowody prawdy, umieściliśmy w dniu 1. lutego b. r. artykuł p. t.: „Jak pan Nadzieja zaskarżył „Dziennik Ludowy“, w którym zgodnie z art. 53 osławionego dekretu prasowego przytoczyliśmy fakty na uzasadnienie postawionego hańbiącego zarzutu szpiegostwa i zaprosiliśmy pana Nadzieję do zaskarżenia nas. Z zaproszenia jednak nie skorzystał. Ale cóż! „Chłop strzela, a Pan Bóg kule nosi“ — Sejm zniósł dekret prasowy, wróciła do mocy dawna ustawa prasowa, wedle której dowód prawdy jest zawsze dopuszczalny, tak, że rachuby pana Nadzieji zawiodły i musi rad nie rad ryzykować przeprowadzenie dowodu prawdy.

Wedle aktu oskarżenia uczuł się p. Nadzieja dotkniętym — jak wspomnieliśmy — lakoniczną wzmianką zawartą w naszym piśmie oraz w „Robotniku“ o jego występach w szeregach austriackiego wywiadu.

W obszernie umotywowanym, odczytanym przy rozprawie akcie oskarżenia, który wniósł p. Nadzieja przeciw wspomnianym towarzyszom, stara się wykazać, że życie i działalność jego wolną jest od skazy, podając swe curriculum vitae (bieg życia) w latach młodzieńczych aż do czasów obecnych.

Na skutek tego aktu oskarżenia odbyła się rozprawa dnia 1 bm.

Skład Senatu orzekającego stanowili: S. S. O. Mayer, Dworzak (młodszy) i Jagodziński.

Oskarżyciela prywatnego zastępował na jego prośbę Prokurator Dr. Horożyński, oskarżonych bronił tow. Dr. Herschthal.

Tow. Dr. Herschthal, imieniem oskar. oświadczył przy rozprawie, że

jakkolwiek tow. Szczyrk nie jest autorem to jednak zarówno on jak i obaj odpowiedzialni redaktorowie podtrzymują zawarte w inkryminowanych artykułach zarzuty i podają się przeprowadzenia dowodu prawdy.

Zaofiarował też Dr. Herschthal dowód z szeregu świadków m. in. z b. mjn. pracy i opieki społecznej Simona i Smólskiego, prof. uniwersytetu St. Kota, inż. M. Biżańskiego, z aktów karno-sądowych Sądu w Rzeszowie i w Warszawie, tudzież z aktów mjn. pracy i opieki społ.

Podkreślił przy tej sposobności nieudaną spekulację p. Nadzieji na niedopuszczalność prowadzenia dowodu prawdy i odparł insynuację, zawartą w akcie oskarżenia pod adresem tow. Szczyrka, jakoby z motywów natury osobistej atakował p. Nadzieję twierdzeniem, że opinia o charakterze tow. Szczyrka jest w całym Lwowie tak jednolita, że insynuacja p. Nadzieji jest niezdolną tow. Szczyrka dotknąć.

P. Nadzieja ze swej strony zaofiarował dowód z przesłuchania szeregu świadków, mających mu wystawić świadectwo moralności.

Tow. Dr. Herschthal oświadczył, że nie chce p. Nadzieji ograniczać w jego prawie wykazywania niesłuszności uczynionego mu zarzutu i dlatego zgadza się na zaofiarowane przez niego dowody, o ile one pozostają w związku z uczynionym mu zarzutem, natomiast nie może zgodzić się na przeprowadzenie dowodów na okoliczności dotyczące się późniejszego czy wcześniejszego trybu życia p. Nadzieji, który chciałby Trybunał karny zamienić na jakiś Sąd honorowy, mający mu wydać patent moralności czy honorowości.

Trybunał dopuścił wszystkie dowody zaofiarowane przez tow. Dra Herschthala, oraz część dowodów zaofiarowanych przez p. Nadzieję i dla przeprowadzenia tych dowodów rozprawę odroczył.

—o—

Kłusownik postrzelony przez patrol

DZISNA. 5. kwietnia. (Pat.) W pastwie pogranicznym został postrzelony przez patrol K. O. P. Bałasz Aleksander, mieszkamec wsi Anjówka, gminy parafiano-

wskiej, który jako kłusownik wybrał się z bronią myśliwską na polowanie. Bałasza przewieziono do strażnicy K. O. P. w Woronach, gdzie zmarł w nocy.

Kronika.

Lwów, dnia 6 kwietnia 1930.

Do naszych prenumeratorów

Wobec zmienionego sposobu doręczania „Dziennika Lud.“, prosimy o każdej niedokładności natychmiast zawiadomić administrację naszego pisma, abyśmy mogli natychmiast usunąć wszelkie braki.

REPERTUAR TEATRU WIELKIEGO:

Niedziela o 3.30 „Skowronek“.
Niedziela o 7.30 „Baron cygański“.
Poniedziałek o 7.30 „Opowieści Hoffmana“.
Wtorek o 7.30 „Kupiec wenecki“.

REPERTUUR TEATRU MAŁEGO:

Niedziela o 12 „Uroczysta Akademia“ ku uczczeniu uzyskania Śląska.
Niedziela o 3.30 „Maman do wzięcia“.
Niedziela o 7.30 „Maman do wzięcia“.
Poniedziałek o 7.30 „Maman do wzięcia“.
Wtorek o 7.30 „Na fali 385“.

REPERTUAR „TRUPY WILEŃSKIEJ“:

Niedziela o 8.15 „Kidusz Haszem“.
Poniedziałek o 8.15 „Opowieść o Herszeli z Ostropola“.

BIURO KONCERTOWE M. TUERKA:

Wtorek, 8. kwietnia: Zofja Lisiecka-Korecka, pianistka.

POLSKIE TOW. MUZYCZNE:

W niedzielę 13 i we wtorek 15 kwietnia: A. Honeggera: Król Dawid, Oratorium na chóry, wielką orkiestrę i solę. (Zespół z 300 osób).

TYLKO DWA WYSTĘPY Włodzimierza Kaczmara, znakomitego śpiewaka odbędą się w poniedziałek dnia 7-go w „Opowieściach Hoffmana“ i w środę dnia 9-go bin. w jego popisowej roli „Mefista“ w „Faustie“.

„TRUPA WILEŃSKA“. Dziś po raz ostatni przed nową premierą, grają Wileńczycy „Kidusz Haszem“ sztukę Szaloma Asza. Jutro, w poniedziałek o 8.15 wieczorem premiera „Opowieści o Herszeli z Ostropola“, zmyślonej komedji w 4 aktach Mojżesza Lisyca, osnutej na tle legendarnej postaci dowcipnisi żydowskiego, ub. stulecia. Komedją tą wyreżyserowaną przez dra Michała Weichert, Wileńczycy pragną pokazać szerszej publiczności, genre lekkiej komedji.

PORANEK KINOWY. Staraniem Koła Rodzicielskiego H. Gminazjum im. Szajnochy, odbędą się dziś w niedzielę o g. 11.30 w pol. w kinie Lew, Poranek kinowy. Wyświetlone zostaną dwa wspomniane filmy p. t.: „Polonia restituta“ i „Pan Tadeusz“. Dochód przeznaczony na biednych uczniów tego gminazjum.

RECITAL FORTPIANOWY Zofji Lisieckiej-Koreckiej, absolwentki kursu koncertowego (klasa prof. Heleny Ottawowej), odbędą się we wtorek, 8. b. m. Młoda artystka należy do najwybitniejszych talentów lwowskiego konserwatorium. Wysoki poziom jej gry pozwala jej wróżyć piękną przyszłość artystyczną i pedagogiczną.

NAGŁY ZGON. W hotelu Europejskim zmarł wczoraj nagle chwilowo tam zamieszkały Adam Ranwid, dyrektor dóbr, hr. Dzieduszyckiego, przebywający stale w Poturzychach. pow. Sokal. Złotki zmarłego z powodu niemożności stwierdzenia zgonu odstawiono na polecenie lekarza lekniczego, dra Dziubnińskiego, do Instytutu medycyny sądowej.

WYSZEDŁ Z DOMU I NIE WROCIL. Anastazja Wojanowicz, doniosła policji, że mąż jej Mikołaj, zam. przy ul. za rogatką Gródecką 20 wyszedł dnia 3. b. m. z domu i dotychczas nie powrócił.

ZA JAZDĘ NA GAPE sporządzono domieszenie przeciwko Janowi Tuszkiewiczowi, robotnikowi, zam. w Gródku Jagiellońskim.

PIJANY DOROZKARZ. Posterunkowy patrolujący ubiegłej nocy po ulicy 261-kiewskiej odstawił do aresztów policyjnych dorożkarza Edwarda Lisiewicza, który około godz. 3. w nocy w stanie zupełnego opilstwa spał w dorożce stojącej na jezdni w ul. 261-kiewskiej.

ZA WYBICIE SZYBY WYSTAWOWEJ w sklepie spożywczym Jakóba Friedmana, przy pl. Teodora 1. 1, przytrzymano w aresztach Michała Opsa, leżącego lat 17, jednokrotnie już nowo uprzedzonego i karanego.

AWANTURNICY. Sporządzono domieszenie przeciwko następującym osobom: Józefowi Aksowi za odgrzanie się Ignacemu Diestlerowi oraz Esterze Akerman, Edwardowi Pleszyńskiemu za pogróżki pod adresem Magdaleny Seńkowskiej, Tekli Koshak, dozorczyńni realności przy ul. Ancewskich 10, za pogróżki pod adresem Reginy Gordon.

ZNACZNA KRADZIEŻ. Do mieszkań Józefa Bunbacha, przy ul. Wandy 12, dostał się nieznany sprawcy, skąd skradł 3 tuziny koszul damskich, 16 poszewek na poduszki, 8 poszew na pierzyny, 12 prześcieradeł, 12 serwetek, 4 obrusy, 12 ręczników, 6 chochl dużych, 6 małych, 10 tuzinów tyżeczek małych, 3 kosze, 3 tyżki, 6 goleniczek, oraz 24 kieliszków, wszystko ze srebra, ogólnej wartości 4000 zł.

WŁAMANIE DO BIUR IZBY REKODZIELNICZEJ. Wczoraj między godz. 9 a 10 wieczorem, nieznany sprawcy dostali się do biur Izby Rekodzielniczej przy ul. Kościelnej 1. 8, skąd po rozbiciu 4 szaf, skradł posument z brązu, przedstawiający św. Florjana, wartości 600 zł.

AWANTURNIK. Za opilstwo i wywołanie awantury w restauracji Weinstocka, przy ul. Gródeckiej 27, oraz wybiecie szyby sporządzono doniesienie przeciwko Zygmuntowi Kosterkiewiczowi, zamieszkałemu w Kleparowie.

UCIECIE WŁAMIEWACZA SKLEPOWEGO. Dziś rano przytrzymała policja niejakiego Władysława Hermana, osobnika liczącego 19 lat, bez zajęcia, 1 miejsce zamieszkania, który wczoraj około godz. 4-tej popołudniu, po wybiciu szyby, skradł z wystawy sklepu galanterijnego Adolfa Bachusa przy ul. 261-kiewskiej 75, większą ilość towarów bławatnych.

Skradzione rzeczy przechowywał on za parkanem realności przy ul. Balonowej 2.

Komunikat.

SPOSTRZEŻENIA WŚROD WYCHODZCOW W KANADZIE. W poniedziałek, dnia 7-go kwietnia o godz. 7. wieczór, wygłosi profesor Jan Wójcik po powrocie z Kanady, w sali Izby Przemysłowej przy ul. Bourlarda 1. 5, odczyt: „Spostrzeżenia wśród wychodźców w Kanadzie“. Dochód przeznaczony na Dom emigracyjny we Lwowie.

Sprawy partyjne.

ZGROMADZENIE W LEWANDOWCE. Dnia 6. kwietnia, w niedzielę w lokalu Straży pożarnej w Lewandowce o godz. 11.30 przedpołudniem, odbędzie się zgromadzenie, na którym wygłoszą tow. dr. Stanisław Dregiewicz i tow. Michałina Borzęcka referaty na temat sytuacji politycznej i gospodarczej i 2) rola kobiety w życiu społecznym.

SEKCJA KOBIEI PPS. zwołuje zebranie członkiń i sympatyczek w poniedziałek 7-go b. m. o godz. 7-mej wiecz. przy ul. Rutowskiego 23. II. p. — Referować będzie tow. Lazarusówna i inni. Zaprasza się towarzyszek o jak najliczniejsze przybycie. Zarząd.

POSIEDZENIE DELEGATÓW ORKIESTR I CHORÓW ROBOTNICZYCH odbędzie się we wtorek 8. b. m. o godz. 7 wiecz. w lokalu OKR. PPS. ul. Rutowskiego 23. II. p. Na porządku dziennym sprawa ostatecznego przygotowania koncertu orkiestr robotniczych, na dzień 27. b. m. Uprasza się o punktualne przybycie.

K. Ermich.

Dr. M. Jonas.

ETTINGERA „RHINOSAN“

(M. S. W. Nr. rej. 924)

(dopuszczalne w ordynacji Kasy Chorych)

usuwa pewnie i szybko KATAR NOSA

oraz nadmierną wydzielinę śluzu, sprawiając ulgę w oddechaniu.

Wytwórnia: Apteka Mr. M. ETTINGERA We Lwowie. Do nabycia we wszystkich aptekach

Robotnicy! popierajcie Wasze pismo „Dziennik Ludowy“

Nowość!

Nowość!

Już ukazało się z druku

LEW TROCKI:

MOJE ŻYCIE

Wielkie to dzieło, liczące kilkadziesiąt arkuszy druku, zawierające liczne ilustracje, poza interesującym życiorysem b. dyktatora omawia w wyczerpujący sposób problemy i stosunki, jakie zapanowały w Rosji sow.

Książka ta powinna się znaleźć w rękach wszystkich, którzy interesują się Rosją sow., w rękach każdego działacza, w każdej bibliotece.

Cena 25 zł.

DO NABYCIA W KSIĘGARNI LUDOWEJ,

Lwów, ul. Szajnochy 2.

Awantury młokosów.

Przed dwiema szkołami ludowymi w Berlinie — Neukölln przyszło 2. b. m. do wykroczeń. Niedorośli (prasa niemiecka podaje, że uczniowie- komuniści) ogłosili „strejk szkolny“, obsadzili bramy budynków szkolnych i niedopuszczali uczniów do wejścia. Kobiety, które przyprowadziły dzieci do szkoły i chciały przymocować wejść do wnętrza, zostały pobite łaskami.

Skazaniec nr. 47.192.

Cierpienia człowieka, który nie chciał iść na wojnę.

Gubernator francuskiej Gujany zwraca się z okazji niebezpiecznego pożaru, zażegnanego przy pomocy wojska, policji i krajowców, a także skazańców, z podziękowaniem do publiczności:

„Szef kolonii uważa za stosowne wskazać na znakomitą akcję żołnierzy i żandarmów (następują nazwiska). Gubernator atoli poczuwa się równocześnie do obowiązku wyrażenia publicznie pochwały dla skazańca, Nr. 47.192 z powodu jego zadziwiającej odwagi i poświęcenia w pracy ratunkowej“.

Nr. 47.192 nie jest pierwszym lepszym skazańcem, który zesłany został do Gujany. To człowiek, nazwiskiem Vial, który odmówił udziału w służbie woj. Wszyscy szanują skazańca Nr. 47.192, urzędnik, wolny robotnik; czy też skutą kajdanami towarzyszy niecnotli. Wysocy aynżitarze zaszczycają go swoją przyjaźnią. Brutalni dozorczy kapitulują przed nim, i nie ważą się wobec niego karać współwięźniów. Wpływ jego sięga, do najbardziej zatwardziały zbrojnicarzy. Wystarczy wymienić słowo „Vial“, a w mig stają się ludzie i korni. Mniej boją się jego siły, aniżeli wyrzutu jego. Dzieli się swoją kromką chleba z głonymi a karą

z chorymi. Pracuje za najślabszych. Nie przyjmuje żadnego poczęku w jakiegokolwiek formie. Przebacza nie-szczęśliwym, którzy wyzyskują jego legendarną dobroć! Gay w obozie wybuchnie epidejmia — a to dzieje się dość często — to do pogotowia ochotników — jako pierwszy zgłasza się Nr. 47.192. Nie troszcząc się o bezpieczeństwo zarażenia się, czuwa dnem i nocą przy łóżach swych cierpiących towarzyszy.

Najzacieklejsi gubernatorowie kolonii nie mogą Vialowi odmówić

swjej sympatji. Zainteresowali się nim i usiłowali uzyskać dla niego ulaskawienie. Ale Vial nie czekał na to: Dręczony tęsknotą za ojczyzną, za żoną i dzieckiem, dwa razy usiłował zbiec z Gujany. Malaria, głód, wyczerpanie i przychwytywanie na wyspie Martinie były bilansem pierwszej próby. Druga próba: Vial dostaje się do Brazylii. Czy ocalony? Nie, ponieważ nazywa się Vial, musi wkrótce wrócić na „Wyspy zbawienia“! Sprawa Sacca i Vanzettego trzyma świat cały w napięciu. Vial czyni pierwszy krok ku wyzwoleniu. Dopiero co wyodstawszy się z pod najwstrętniejszego systemu naszego ustroju społecznego, protestuje na publicznych zgromadzeniach przeciw mordercom sprawiedliwości, przeciw katowi Fallerowi.

Tak poraz trzeci dostaje się do kolonii karnej w Gujanie. Wtedy to jako skazaniec Nr. 47.192 napisał list do gubernatora Jouraouona:

„Panie Gubernatorze! Czuję obowiązek powiadzenia panu, że nie żądam litości, tylko sprawiedliwości. Karę swoją już odbyłem prawie, mimo to podnoszę protest. Jestem niewinny. Nigdy nie popełniłem przestępstwa kryminalnego. Wzbrańałem się strzelać do obcych niewinnych ludzi. To wszystko. Rewizja wyroku pierwszego sądu wojennego w Lyonie, stwierdza niezawodnie, że już dawno powinien byłem, uzyskać amnestję. Ośmnaście lat ciężkich robót. Proszę wierzyć, że to za dużo, wszak postąpiłem tylko w myśl czystej idej! Czyż nie jest pożałowania godnym, że protesty moje nie znalazły uwagi, na które zasłużyły? Wojna już dawno się skończyła. Dużo ludzi zapomniało jak straszne było masowe mordowanie, niemieccy jeńcy wojenni od dawna już są w domach swych, a my potępieńcy wojny, gdzież my jesteśmy?“

Pochwała gubernatora poszła równocześnie z pocaniem o łaskę dla Nr. 47.192 do francuskiego ministerstwa wojny. Może Vialowi nareszcie będzie wolno zrzucić kajdany.

Czego nie może egzekutor zajmować.

Zgodnie z par. 811 cyw. proc. sądowej wolne od zajęcia są:

1. Części ubrania, łóżka, bielizna, urządzenie domowe i kuchenne, w szczególności piece do ogrzewania i gotowania, przedmioty do koniecznego użytku dłużnika, względnie do odpowiedniego utrzymania domu niezbędnego.

2. Środki żywności, opału i oświetlenia potrzebnego na cztery tygodnie, wzgl. gotówka, jaka jest na zakupno tychże potrzebnych.

3. Jedna dojna krowa, lub w zamian teje 2 kozy, razem z potrzebnym na 4 tygodnie pożywieniem i podściółką.

4. U rolników, artystów, rzemieślników i robotników przemysłowych narzędzie po-

trzebane do wykonania czynności zarobkowej.

5. U oficerów, urzędników, nauczycieli, lekarzy, akuszerów, adwokatów i notariuszy przedmioty do wykonania zawodu, tudzież przyzwoite ubranie.

W tych wypadkach, gdy zajęto rzeczy, nie należące do dłużnika, winien żądać od egzekutora zaprotokotowania tego oświadczenia, a w razie odmowy ze strony tegoż, winien o tem donieść władzy, która egzekucję przeprowadza.

Pamiętać trzeba, że termin pierwszej licytacji nie może być naznaczony wcześniej, jak w trzy tygodnie od dnia zajęcia. Z tego terminu należy korzystać i sprawę polubownie załatwić.

Wiadomości ciekawe.

KŁOPOTY „WŁADCY PODZIEMI“.

Znany przywódca bandytów chicagowskich, Al Capone, zwany „cesarzem podziemi“, zdołał zgromadzić majątek, przynoszący mu około 2 milionów złotych rocznej renty. Ostatnio Al Capone, wypuszczony z więzienia w Filadelfii, gdzie odsiadywał drobną karę za niedozwolone noszenie broni, znalazł się w niemalym kłopotach. Trzeba bowiem wiedzieć, że ten król bandytów nie ma na sumieniu żadnej ciężkiej zbrodni i w całej swej karierze ani razu nie użył broni. Po wyjściu z więzienia zajął on prawdziwe królewski apartament w jednym z hoteli w Chicago, gdzie jednak jest jakby uwięziony, gdyż polieja obstawia dom i z chwilą, gdy Al Capone ukaże się na ulicy, będzie aresztowany jako włóczęga. W ten sposób władze bezpieczeństwa chcą mu uniemożliwić ponowne nawiązanie kontaktu z jego bandą. Również posiadłość jego na Florydzie, z przepysznymi urządzeniami, placem, pełnym bezcennych gobelinów, antyków i obrazów będzie zdaje się, dla niego nazawsze rajem utraconym, gubernator Florydy bowiem zapowiedział, że w razie zjawienia się Al Caponego, ma on być natychmiast wywieziony poza granice Stanu. Tak więc siedzi „władca podziemi“ w swoim apartamencie hotelowym jak więzień i stara się pozyskać sobie opinię publiczną wypisywaniem czeków na wielkie sumy na różne cele dobroczynne i kulturalne.

KOBIETA NA CZELE SZAJKI ZŁODZIEJÓW.

Na wszystkie magazyny, handlujące futrami w Anglii padła prawdziwa panika. Od dwóch lat stały się one terenem olbrzymich kradzieży, zorganizowanych tak przebiegle, że dotychczas nie zdołano wpasć na trop przestępców. Policja jest przekonana, że wszystkie wypadki tych kradzieży pozostają z sobą w ścisłym związku i że ma się tu do czynienia z bandą, pracującą na rachunek jakiegoś „przedsiębiorcy“ który sobie tylko znanymi drogami eksportuje drogocenny łup zagranicę. Stwierdzono, że na czele bandy stoi bardzo wytworna, młoda i piękna kobieta, posiadająca do swej dyspozycji cały sztab pomocników. Wszyscy oni są wytrawnymi znawcami futer, o czym świadczy fakt, że wybierane są zawsze tylko najcenniejsze płaszcze i etolety, a wartość skradzionych rzeczy idzie już w miliony, gdyż szajka uprawia swe praktyki bezkarnie od jesieni 1928 r., mimo, że cały Scotland Yard bezustannie jest na nogach i nie szczędzi pracy, by zdemaskować niebezpiecznych przestępców.

SENSACYJNY PROCES ZBYSZKA CYGANIEWICZA.

Sąd apelacyjny w Nowym Jorku rozpatrywał ostatnio sprawę wydawnictwa „The New York American“, oskarżonego przez zapasnika polskiego Stanisława Zbyszko-Cyganiewicza o obrazę w druku. „The New York American“ w artykule o teorii ewolucji zamieścił portret Zbyszko-Cyganiewicza obok portretu goryla, wywołując tem zestawieniem obraźliwy dla Cyganiewicza efekt. Sąd orzekł, że zamieszczenie portretu popularnego zapasnika obok podobizny goryla nie mogło być przypadkowe i musiało być uczynione ze złośliwą intencją ośmieszenia znanego i zasłużonego zapasnika, który w ten sposób niesłusznie został pokrzywdzony. Jednocześnie sąd zasądził na rzecz Cyganiewicza odszkodowanie w kwocie 240.000 dolarów.

Miejsce, skąd uwieziono gen. Kutiepowa?

Miejsce (X) na wybrzeżu normandzkim gdzie podobno wsadzono na okręt gen. Kutiepowa, przewodcę monarchistów rosyjskich, który wśród tajemniczych okoliczności znikł w Paryżu.

Kącik pouczający.

1.000 km. na godzinę.

Posługując się mechanicznymi środkami komunikacji człowiek zwiększa stale swoją szybkość. Na rowerze rekordzista świata, Óscar Egg, osiągnął miedosięgniętą szybkość, 44 km. 247 m. na godzinę. Holenderski kolarz, Vanderstuyft, na rowerze za motorem przebiegł przestrzeń ponad 122 km. w ciągu godziny.

Samochód potężnie podniósł szybkość postawiania się człowieka w przestrzeni. Rekordzista świata, angielski mjr. Segraeve, na swym wysięgowym bolidzie „Złota strzała“, osiągnął szybkość 373 km. na godzinę.

Ale maksymalne szybkości osiągnął dopiero samolot. Hydroplany angielskie ustanowiły rekord szybkości z wynikiem 575 km. na godzinę, a mówi się już obecnie, że wkrótce szybkość ta podniesiona stanie do cyfry 1.000 km. na godzinę.

Jeden z „ojców“ francuskiego lotnictwa, słynny konstruktor i przemysłowiec, Bleriot utrudował w roku ubiegłym wielką nagrodę honorową, która przypadnie w udziale temu z pośród pilotów, który pierwszy osiągnie na samolocie czy hydroplanie tę niewiarygodną dziś jeszcze szybkość 1.000 km. na godzinę.

Ta szybkość zresztą wydaje się niewiarygodną tylko laikom. Ludzie, pracujący w lotnictwie, bynajmniej nie dziwią się

nagrodzie Bleriota i są przekonani, że 1.000 km. na godzinę lada dzień stanie się łupem rzeczywistości.

Znawcy spraw lotnictwa twierdzą, że biorąc pod uwagę niezwykle szybki postęp, dokonujący się w tej dziedzinie, a przede wszystkim wzrastającą moc i pewność działania silników, można się spodziewać w bliskim czasie znacznego polepszenia szybkości, realizowanych przez samoloty. Rozwiązanie tego zagadnienia leży w skonstruowaniu takiego silnika, który działałby normalnie na bardzo dużych wysokościach, gdzie gęstość powietrza jest znacznie rozrzedzona a przeto i opór słabszy. Szybkość 1.000 km. na godzinę wymagać będzie również specjalnej konstrukcji kadłuba samolotu, a specjalnie kabiny dla pilota i pasażera.

Niektórzy twierdzą, że do tych wielkich szybkości trzeba będzie przystosować kształt samolotów. Kształt ten przypominać będzie raczej uskrzydloną rybę, ze względu na wielkie wydłużenie kadłuba, aniżeli płaka.

Tajemnica szybkości coraz bardziej słaje się własnością człowieka, który marzy już dziś nie tylko o przelotach transatlantycznych i naokoło świata, lecz także o podróżach międzyplanetarnych.

—o—

Zniewolił i obrabował.

LUBLIN. Na drodze pomiędzy Włodawą i wsią Tomaszówką, na przechodzącą 30-letnią Bronisławę Kasperską, ze wsi Janówka pow. Włodawskiego napadł żołnierz, który pod groźbą noża zgwałcił ją, a

następnie zrabował jej 5 kg. masła i 2 gr. sery poczem zbiegł. Wt oku dochodzenia ustalono, że sprawcą był niejaki Jan Ługowski, kanonier Ł30 p. a. p., stacjonowanego we Włodawie. Ługowski został osadzony w więzieniu wojskowym w Bzescju n/B.

Życie Podkarpacia.

Zwycięstwo strajkujących robotników w Skolem.

Dnia 2. kwietnia b. r. ukończyły się pertraktacje pomiędzy delegacją strajkujących robotników, a dyrekcją firmy „Bracon Groedel“ w sprawie zlikwidowania strajku.

Do porozumienia doszło na następującej zasadzie:

Placę robotników pozostają nadal niezmienną z tem, że firma zastrzega sobie prawo pertraktacji z Zarządem Związku Rob. przem. drzewnego, w sprawach regulacji plac nie wcześniej jednak jak po 22. bm., a to stosownie do ogólnej sytuacji ekonomicznej.

Pełny sukces walki strajkowej odnieśli robotnicy dzięki jedynie nadzwyczajnej solidarności i zrozumieniu znaczenia organizacji zawodowej.

Mimo różnych prowokacji ze strony firmy, robotnicy twardo stali na swych stanowiskach i w ten sposób odparli zamach kapitalistów na już raz zdobyte prawa robotników.

Nadmienić należy z uznaniem, że niektórzy urzędnicy powyższej firmy bardzo przychylnie odnosili się do walki strajkowej pracowników fizycznych.

—o—

Cieżarkiem po głowie.

Nie zawsze ciężarek służy jako przeciwwaga towaru, czasami staje się groźną bronią w rękach różnych niespokojnych ludzi.

Oto w tym wypadku ciężarek 2 kilowy, był powodem, że osoba na której głowie spoczął musi leczyć się w szpitalu.

Cała a ciężarkowa historia rozpoczęła się w sklepie masarskim — przy ul. Zielonej.

Pobitym został Narzyczewski Konstanty przez Uchryna Michała.

Jakie artykuły fałszują we Lwowie?

Miejski zakład badania żywności wykonał w marcu 1279 analiz, z czego 150 prób oddano do sądu. Na 819 prób mleka w 95 wypadkach mleko było zbierane a w 5 zawierało wodę od 8 do 15 proc. Na 59 prób śmietany, zakwestjonowano 29. Na 174 prób masła zakwestjonowano 9.

Podnoszono już nieraz, że handlarze sprzedający masło po domach prywatnych mieszają je z margaryną. Są to jednak sporadyczne wypadki, gdyż kontrola wyłapuje takich przekupników i oddaje do sądu. Stan masła na ogół we Lwowie nie przedstawia się źle, bo na 174 prób, — 19 fałszowanych stanowi zaledwie 5 proc. Dużo rozgłosu w marcu narobiła pewna firma miesząca po nocach masło z margaryną. U firmy tej nie znaleziono masła fałszowanego, jedynie mniejsi kupcy zeznawali, że fałszowane masło pochodzi z tej firmy. Pokątna ta fabryka została zlikwidowana.

Na 24 prób korzeni zakwestjonowano w 1 wypadku zepsute grzyby, a suszone morele, były znowu silnie siarkowane.

Dużo win fałszowanych, lub fałszywie nazwanych przechodzi do nas z innych miast a zwłaszcza z Krakowa. Na 8 prób octu, zakwestjonowano 1 ocet z hebrajskimi napisami, oznaczony jako winny, a w rzeczywistości był to ocet zwykły zabarwiony na żółto.

Wiadomości z Drohobycza.

Utworzenie poradni przeciwgruźliczej.

Od 15. I. b. r. czynną jest poradnia przeciwgruźlicza, w budynku Wydziału Rady Powiatowej.

W zagłębiu naszym jest największy może w Polsce procent gruźlików i kandydatów na gruźlików, dlatego tego rodzaju instytucja ma w przyszłości ogromną wartość dla proletariatu.

Poradnię prowadzi p. dr. Łasko. Specjalnie przyjęta pielęgniarka już dziś w ciągu całego dnia ma chwile wolnej, zajęta odwiedzaniami obłożnie chorych. Po poradę, lekarstwo, czy zabieg udawać się może każdy chory, czy mający wątpliwości co do stanu swego zdrowia bezpłatnie. Jedynie za zużycie prądu przy kwarantannie płaci się 50 groszy.

Poradnia jest już kompletnie urządzona, wszystkie aparaty, jak lampa kwarowa, aparat do odmy szlucowej, waga osobowa, wszystkie drobne narzędzia, a nawet lekarstwa sprowadzane są z wytwórni krajowych, cenami znacznie konkurują z wyrobami niemieckimi, a pod względem jakości, nie tylko nie ustępują zagranicznym, ale w pewnych wypadkach przewyższają je.

Daje się odczuć w urzędzeniu jedynie dotkliwy brak „Roentgena“, bez którego nie podobna przystąpić do leczenia na szerszą skalę.

Twórcom tej pożytecznej placówki powinniśmy dołożyć wszelkich starań, by brak ten usunąć.

Kronika Drohobycka

OMAL NIE KATASTROFA. Szofer Roman Ziełński z Hubiczy, jadąc przez Hubicze, wskutek pęknięcia części kierownicy, wjechał z pasażerami do fosy. Na szczęście skończyło się na strachu i krzyku pasażerów.

ARESztOWANI zostali w Boryslawiu Jan Baczynski, Stan. Barański, i Wł. Szuba, przyłapani przez dozorcę 1-my Małopolska, Józefa Wilka na gorącym uczynku kradzieży. Kiedy Wilk, pochwycił jednego z nich, drugi opryszek strzelił don z rewolweru, raniąc go w lewą rękę poniżej łokcia. Ustalono, że strzelał Barzyński.

Aresztowano szajkę włamywaczy kasyerów, grasujących w powiecie drohobyckim, którzy swego czasu obrobili kasę notariusza Witkiewicza i Żyd. Kasę Ludową w Drohobyczu.

Są to Celestyn Beninger, Józ. Wasylkow-

ski, Benjamin Hopfinger, Ello Altbach, restaurator ze Sambora, Anna Breninger i Andrzej Jakim wszyscy ze Sambora.

POŻAR. W odlewni firmy „Małopolska“ wybuchł pożar, który powstał wskutek silnego napalenia w piecu. Od rury zapaliły się więzania dachu, i część tegoż spłonęła. Szkoda wynosi 3.000 zł.

Do P. T. Prenumeratorów.

Filja Administracji „Dziennika Ludowego“ Drohobycz, ze względu na wzrastające zaległości w uszczelnieniu prenumeraty, tą drogą uprasza o wyrównanie tychże w czasie najbliższym, gdyż z polecenia Administracji we Lwowie będzie zmuszona przerwać dostarczanie „Dziennika“ przez kolportera.

Równocześnie przypominam się Szanownym Towarzyszom ich uchwały na konferencjach i zebraniach, że każdy z nich pozyska przynajmniej jednego czytelnika „Dziennikowi“.

Ogłoszenie.

ZDOLNY SZOFER- SLUSARZ poszukuje posady. Józef Anabiszczak. Kuleczyce, pow. Sambor.

Na pamiątkę odbudowy Tokio,

stolicy Japonii, zniszczonej prawie kompletnie (w 7/10) przez trzęsienie ziemi w r. 1923, a obecnie odbudowanej kosztem ponad 3 miljardy złotych, wydano medal. Jedną jego stronę przedstawia wielki most wskazówki wskazują godz. 11 min. 58 — zegarów w Tokio z powodu trzęsienia ziemi.

DZIAŁ RADJOWY

„Epokowy“ wynalazek.

Przed kilku dniami zelektryzowała opinię publiczną wiadomość, że znany radiotechnik G. Marconi dokonał niezwykle doniosłego wynalazku.

Rozpatrując jednakże ten wynalazek głębiej dochodzimy do wniosku, że wynalazkiem tym jest pewne urządzenie przy pomocy którego można na duże odległości załączać lampy elektryczne, a więc urządzenie od dawna znane i od dawna już używane we wszystkich warietach do wywołania różnych efektów świetlnych.

Użycie radia jako pośrednika też nie jest nowością, gdyż dość już dawno prasa donosiła o takim wynalazku pewnego inżyniera amerykańskiego. Różnica tylko ta, że jego aparat umieszczony był nie na okręcie, lecz na samolocie.

Oto ten komunikat:

„Wysoko, w przestworzach, wśród ciemnej nocy, szybuje aeroplan. Nagle lotnik przyciska guzik swego radio - aparatu i gdzieś pod nim, w głębi, w odległości kilkunastu kilometrów, zapala się oślepiająca jasnością, oaza światła“.

Co więc nowego jest w „epokowym“ wynalazku Marconiego?

Trudno odkryć i tem bardziej niezrozumiałem a zarazem dziwnem staje się, że poważny badacz ucieka się do takich śmiesznych tricków reklamowych.

Program radiowy.

NIEDZIELA, 6. kwietnia.

LWOW: 10.15. Transm. nabożeństw z Bazyliki wileńskiej. — 11.58. Sygnał czasu z Obs. Astron. w Warszawie i hejnał z Wieży Mariackiej. — 12.10. Tr. poranku muz. z Filharmonii warsz. — 14.00. Pogadanka dla rolników i muzyka (tr. z Warszawy). — 15.15. Transm. koncertu symf. z Filh. Warsz. — 17.40. Transm. koncertu repr. ork. Pol. Państw. w Warszawie. — 19.00. Rozmaitości oraz koncert z płyt gram. — 19.15. „Błękitna defilada“ (tr. z Krakowa). — 19.58. Sygnał czasu z Obs. Astr. z Warszawy i hejnał z W. Mariackiej. — 20.15. Transm. koncertu popularnego z Warszawy. — 21.45. Audycja andersenowska. (St. z Poznania). — 22.15. Transm. kom. z Warszawy. — 23.00. Transm. muzyki tanecznej z „Oazy“ w Warszawie.

PONIEDZIAŁEK, 7. kwietnia.

LWOW: 11.58. Sygnał czasu z Obs. Astr. i hejnał z Wieży Mariackiej. — 12.05. Koncert płyt gramofonowych. — 17.45. Muzyka lekka z kawiarni „Gastronomia“ w Warsz. — 18.45. Rozmaitości, oraz koncert z płyt gramofonowych. — 19.25. „Najnowsze wydawnictwa“ (tr. z Krakowa). — 19.58. Sygnał czasu z Obserw. Astr. i hejnał z wieży Mar. — 20.05. Odczyt p. t. „Postępy i zdobyte nauki ścisłe“. — 20.30. Koncert międzynarodowy transm. z Berlina do Warszawy, Wiednia, Pragi, Budapesztu, Zagrzebia i Belgradu. — 22.00. Fejleton p. t. „Raid Gdynia-Casablanca“. — 22.15. Transm. kom. z Warszawy.

Osobistość Marconiego należy do tych, z pośród wielu radiotechników, o której dotychczas nie wydano jeszcze zdecydowanej opinii.

Technika zawdzięcza mu wiele i to bardzo wiele — ale w kwestiach organizacyjnych i gospodarczych. Samodzielnych wynalazków ma on za sobą bardzo niewiele. Wynalazki, które często zbyt pochopnie jemu się przypisuje są przeważnie własnością duchową innych badaczy, badaczy, którym w większości przypadków brakowało środków na zrealizowanie swoich pomysłów, a którzy też nie zawsze zdawali sobie jasno sprawę z gospodarczych możliwości związanych ich wynalazkami.

Brakowało im więc tego co Marconi niezawodnie posiadał i to w wybitnym stopniu.

Tu też należy doszukiwać się zasług Marconiego, który umiał odkryć różne wynalazki, ale tylko dla gospodarstwa światowego i w ten sposób zasłużyć się ludzkości.

Niemniej jednak dziwnem i niezrozumiałem pozostanie zawsze, gdy poważny badacz, dla którego celem powinna być praca naukowa, przez udzielanie tego rodzaju wiadomości szuka dla siebie reklamy.

Nikt nie ma bynajmniej zamiaru ani prawa narzucać Marconiemu tego, co i jak ma badać. Można jednakże żądać od każdego naukowca, by nie denerwował publiczność zupełnie nie naukową reklamą.

Współpraca programowa niemieckich radiostacji.

W radiowych towarzystwach niemieckich występuje coraz silniej tendencja ku większej zawartości programów. Przed kilku tygodniami odbyła się konferencja kierowników programowych stacji: berlińskiej, lipskiej i wrocławskiej, na której powzięto uchwałę, aby w znacznie większym stopniu aniżeli to robiono dotychczas, dążyć do

wymiany najważniejszych produkcji i unikania niepotrzebnej podwójnej, a czasem chociaż rzadko, nawet potrójnej roboty.

Takie samo porozumienie ma w niedługim czasie nastąpić pomiędzy stacjami na zachodnim obszarze Rzeszy niemieckiej. Samodzielne mają pozostać tylko stacje w Hamburgu, Królewcu i Monachium.

Kronika radiowa

LICZBY RADJOSŁUCHACZY. Z końcem ub. roku w poszczególnych państwach zarejestrowane były następujące ilości radiosłuchaczy: Niemcy 3.066.682, Anglia 2.956.376, Rosja (koniec września) 554.328, Szwecja 427.654, Austria 376.366, Dania 308.927, Węgry 266.567, Szwajcaria 83.757, Norwegia 64.906, Irlandia 25.733, Jugosławia 20.236.

A ilu było w Polsce?

„Polskie Radio“ ma głos!

NOWA KRÓTKOFALOWA RADJOSTACJA RZYMSKA. Wszyscy radioamatorzy, interesujący się ruchem krótkofalowym, przyjmą z zadowoleniem wiadomość o zaistnieniu w Cechignola, odległej o 8 km. od Rzymu, nowej radiostacji krótkofalowej.

Nowa radiostacja zbudowana jest na tych samych podstawach technicznych, co krótkofalowa radiostacja angielska 5 SW. Stacja pracować będzie na dwóch długościach fali 80 metrów i 25 metrów, stosownie do potrzeb i okoliczności. Stacja krótkofalowa przekazywać będzie programy stacji rzymskiej. Radiostacja zbudowana jest według najnowszych zasad techniki krótkofalowej i znajduje się w wyjątkowo dogodnej pozycji topograficznej.

WSPÓLNA FALA DLA RADJOSTACJI ZACHODNIO - NIEMIECKICH. Plan reorganizacyjny, opracowany dla radiofonji niemieckiej, zastosowany został w Niemczech zachodnich. Trzy radiostacje zachodnio - niemieckie, mianowicie Kolonia, Aix-la-Chapelle i Münster będą pracować na wspólnej fali o frekwencji 1319 kc/s. Jest to częstotliwość, stosowana dotąd tylko przez Kolonję, zmiana zatem dotyczy tylko dwóch pozostałych stacji, które stosowały fale 453,1 mtr. (Aix) i 232,8 mtr. (Münster).

Odpowiedzi Redakcji.

M. S. Lwów. Nie. Konieczna jest specjalna konstrukcja (ekranowanie). Eliminacja jest pewny, gdy aparat posiada wysoką częstotłość.

Kupon radiowy
na bezpłatną odpowiedź
do Nr. 81.

Z wydawnictw.

LWOWSKIE WIADOMOSCI MUZYCZNE I LITERACKIE, podają w numerze kwietniowym szereg aktualnych prac, a mianowicie: dr. Rejss, dr. Chybińskiego, St. Niewiadomskiego (o pianisie Shwijnskim), K. Czachowskiego, J. Piomeńskiego, M. Wolskiej (wiersze). Recenzje z koncertów (Wł. Gołębiowski, St. Kazuro), z wydawnictw muzycznych (dr. Łobaczewska i dr. Koffler), z wystawy malarzkiej (dr. Moraczewski), wreszcie dziu kronikarski, zamykają numer pisma.

„WIADOMOSCI I LITERACKIE“ Nr. 14, zawiera: Juliusz Kaden - Bandrowski: W Estonji; Z. St. Klingsland: Kłopoty barona Rotschilda; Jarosław Iwaszkiewicz: O nowy stosunek do Słowackiego; F. A. Ossendowski: Post-scriptum do „Lenina“; Recenzje: Mieczysław Sterling: Plastyka; Bruno Winawer: Polemiki literackie i inne; Polska zagranicą: J. E. Skiński: Jęweimow na scenie poznańskiej; Kronika niemiecka: Kronika francuska: A. Słomski: „Wesoła magia“; K. Stromenger: Muzyka; Korespondencje; Tydzień bibliograficzny etc.

Numer ozdobiony jest licznymi ilustracjami.

ROZRYWKI UMYSŁOWE

Redaktor: S. L.

DZIAŁ SZACHOWY

L. 14.

7. IV.

1930

ZADANIE L. 134.

K. A. L. Kubbel, Rosja

1 i 2 nagroda ex aequo na międzynarodowym konkursie „Świata Szachowego“ (1929).

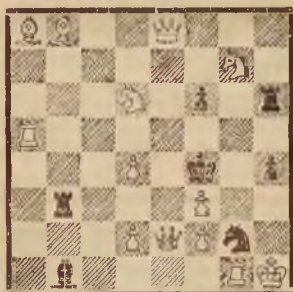

Mat w 2 posunięciach.

ZADANIE L. 135.

Pimenow i Umnów, Rosja

1 i 2 nagroda „Świata Szachowego“ (1929.)

Mat w 3 posunięciach.

KRONIKA ZADANIOWA.

Warszawa. W konkursie międzynarodowym „Świata Szachowego“ pierwszą nagrodę i klucza ex aequo zdobyli K. A. L. Kubbel, Pimenow i Umnów. 3 nagrodę zdobył A. Mari. Wzmianki zaszczytne otrzymali: 1. J. Toth, 2 a 3 ex aequo J. Gross i S. S. Lewmann, 4. L. Tuhán-Baranowski.

Pochwały ex aequo otrzymali: Gulaiew, Borgatti, Niefvelt, dr. Fosjini Christoffmann i I. Kalko.

Sędziowie konkursu: D. Przepiórka, R. Sypniewski i M. Wróbel.

Ocena: (L. 131) Bardzo żywa, aczkolwiek nieco ograna już kompozycja. Autor potrafił w pozycji umieścić i półzwiązania (half-pin) i białe „pęcinny“, czyli ruch piona d2 na wszystkie dostępne mu pola i ideę Schillmanna. Konstrukcja zgrabna i lekka. (L. 135). Najbardziej oryginalna koncepcja ideowa polegająca na 3-krotnym przesłonięciu Gb8 przez skoczka na polach b5, b7 i e4. Czarną grę główną stanowią dwa zamknięcia (self-block) na pola f3. Jednak dość liczne dualy i nieekonomiczne Wgł deprecjonują to ciekawe zadanie.

PIERWSZE GRY O PUHAR LIGI ROZGRYWEK SZACHOWYCH ROZPOCZĘTE.

W dniu 30. marca br. rozpoczęły się rozgrywki o puchar Ligi rozgrywek szachowych i o zaszczytny tytuł mistrza drużynowego m. Lwowa, do których stanęło 10 drużyn szachowych Lwowa w ilości 100 zawodników. Poszczególne wyniki przedstawiają się następująco:

I.

„Hetman“ „T. U. Sz.“

L. Mann (pół) — Turjański (pół), Bombach (0) — Słobodjan (1), Werner (0) — Pędruk mż. (1), Prok. Bizub (1) — Knysz (0), Sroka (0) — Popiel St. (1), Sokołowski (1) — Stefanowicz (0), Liege (pół) — Szewczyk (pół), Tomaszewski (0) — Lebedowicz (1), Kucahrzów (1) — Kukucz (0), Jurkiewicz (1) — Turkiewicz (0).

5 do 5.

II.

„Helm“ „Sokół II“.

Sawicki (1) — Raczek (0), Dörfler (pół) — Limbach (pół), Lutman (0) — Frączek (1), Pruszkowski (1) — Około-Kulak (0), Perycz (1) — Dulęba (0), Pomohacz (1) — Krokier (0), Kikmis (0) — Wójcik (1), Towarnicki (1) — Raganowicz (0), Sulik (1) — Horak (0), Lipiec (pół) — Balcár (pół).

7 do 3.

III.

„Czarni“ „Goniec“

Szyjan (pół) — Eberbach (pół), Borowski (0) — Czabuski (1), Krasieki (0) — Pawłowski (1), Harasymowicz (1) — Semen (0), Turkowiecki (1) — Szankwaler (0), Darski (1) — Kurtek (0), Biały (1) — Kosturki (0), Müller (1) — Wójcicki (0), Malina (1) — Szymański (0).

7 i pół do 2 i pół.

IV.

Wojskowy Kl. Sz. — „Amatorzy“

9 i pół do pół.

V.

Lw. Kl. Sz. — „Kadur“

10 do 0.

Lw. Kl. Szach. w składzie: Kaulman, Tenenbaum, Pecenik, mż. Piotrowski, dr. Landau, Friedmann, mż. I. Popiel, Homme, dyr. Dominik biłe gładko sekcję szachową „Kadur“ w składzie: Elmer, Chawales, Freund, Kurzer, Frankel, Wetziger, S. Friedmann, Kinsberg, Schachter.

STAN PO PIERWSZEJ RUNDZIE.

1. Lwowski Klub Szachistów 10 p.
2. Wojskowy Klub Szachistów 9 i pół
3. Sekcja Szachowa „Czarni“ 7 i pół
4. Lw. Klub Szach. „Helm“ 7 p.
5. Kl. Szachowy „Helm“ 5 p.
6. U. T. Sz. 5 p.
7. Koło Szach. „Sokół II“ 3 p.
8. Kl. Szach. „Goniec“ 2 i pół
9. Sekcja Szach. „Amatorzy“ pół p.
10. Sekcja Szach. „Kadur“ 0 p.

WIADOMOSCI.

Lwów. Towarzyski mecz między Wojskowym Klubem Szach. a Sekcją Szach. „Czarni“ dał wynik 3 do 4 dla „Czarnych“.

Lwów. W drugiej rundzie grają: „Kadur“ z Amatorami, Sokół II. z Wojskowym Klubem Szachistów, „Helm“ z „Helmem“, „Goniec“ z T. U. Sz-em, Lw. Klub Szachistów z „Czarnymi“.

DZIAŁ SZARADOWY

28.

SZARADA.

ulożył M. K.

Mając niestety czasu zbyt wiele
Szaradę podałem trudną,
Lecz proszę byście żalu nie mieli
Ze jest tak długą i nudną.
A więc zaczynam, jeden - dwa ubogie,
Skromne umeblowanie,
Robotnik bowiem (nowe i drogie
Kupić nie może mój panie.
Jeden - pięć postać to piękna, miła
Dalsze Czytelnik niech zgłoski szuka,
DJeden - trzy - cztery co za rzecz by
była?

Pisania albo rysunków sztuka.
Gdy czasem w rzecze chcesz łowić pstragi.
Lub mną też rybę małą.
Weź druga - czwartą te długie drągi
A będziesz wędkę miał doskonałą.
Wspak cztery wprost druga jeżeli zasłona
Kurtyna w teatrze opada,
Mówimy część sztuki skończyła się ona.
Wnet będzie gotowa szarada.
Lecz jeszcze wspak cztery, wprost piąta
zgadniecie.
To czynność jakaś, praca, udziały
Są w przedsiębiorstwie, zapewne już
wiece,
No wreszcie szarady tej wyraz mam cały.
Całość zaś upominek oznaczy,
Podarek, prezencik, nagroda,
Czy za zasługi, czy dobrą pracę,
Kto z Was odgaśnie, ten niechaj poda.

ROZWIĄZANIA ZAGADEK.

XXI.

Elektromechanik.

Czeladnik kowalski.

XXII.

Stonoga, Estonja.

23.

Paderewski.

24.

Zakład gazowy.

25.

Suteryny.

26.

P I E S

P I U S

P R U S

P R U I

D R U I

Rozwiązania nadesłali: „Amor“, K. Demant, Fr. Gottlieb, M. Madeyski, H. Wojnarowiczówna, I. Wulczekówna, Kaznowski i W. Z.

Hodowla rozplodowa... kotów i szczurów

Niedawno temu wielu wybitnych kapitalistów, przemysłowców i bankierów, a nawet deputowanych paryskich otrzymało następującą ofertę:

„Szanowny Panie! Konsorcjum nasze przystąpiło obecnie do organizacji nowego przedsiębiorstwa mającego na celu rozwinięcie szerokiej eksploatacji wyrobu futer. Przedsiębiorstwo powinno dać ogromne zyski.

Na terenach Afryki Środkowej budujemy ogromne hale rozplodowe dla kotów. Towarzystwo rozpoczyna swoją działalność od hodowli 1 mil. kotów. Każda kotka spłodzi w ciągu jednego roku 12 kociąt. Każde futerko kocie kosztować będzie przeciętnie 1 fr. 50 cent. Czyli 12 milionów skórek rocznie przyniesie dziennie 50.000 franków. Jeden robotnik może w ciągu dnia zebrać skórę z 50 kotów. Dlatego też obliczamy, iż ilość ludzi zatrudnionych w naszym

przedsiębiorstwie nie powinno wynosić ponad 100. Licząc się z warunkami płacy, oraz z żywieniem robotnika w Afryce Środkowej, możemy śmiało twierdzić, iż czysty dochód wyniesie niemniej aniżeli 49.000 fr. dziennie.

Koty będą żywiły się szczurami. Obok „kociej fermy“ otwieramy hodowlę szczurów, które mnożą się cztery razy szybciej od kotów. Jeżeli rozpoczynając swą działalność, będziemy posiadali 1.000.000 szczurów,

wówczas każdy kot będzie otrzymywał dziennie 4 szczury do spożycia, co jest zupełnie wystarczające, aby futro było miękkie i puszyste. Szczury będą żywione martwymi kotami, przyczem każdy szczur otrzyma dziennie ćwierć kota.

Przy tej kalkulacji całe przedsiębiorstwo wymagające nietylko wkładek, jest w stanie dać olbrzymie dochody. Sądząc, iż Szanowny Pan itd...”

Zajście genialny pomysł. Koty będą pożerały szczury — szczury koty, a kapitalizm robotników...

—o—

Kącik humoru.

TO TYLKO SIOSTRA.

Młoda para — mężczyzna i kobieta — wsiadają do zamkniętej taksówki na ul. Lyczakowskiej i kładą się wiesz pod parki stryjski. Po pewnym czasie mężczyzna puka w przednią szybę i woła:

— Jak pan jedzie? Zamiast wjechać nas najbliższą drogą do rogatki, jedzie pan okrężnymi ulicami przez Żółkiewskie.

Szofer nie odzywa się wcale.

— Bardzo to uprzejmie z pańskiej strony — woła dalej gość — ale pani, z którą jadę jest... moją siostrą.

PRZY CUDZEJ ZONIE.

— Uwielbiam panią. Ach, jakże chciałbym być na miejscu męża pani!

— I ja bym chciała...

— Czy naprawdę?

— Tak... bo on teraz siedzi w więzieniu...

CO TO JEST DYPLMACJA?

Dyplomaci i mężowie stanu są to ludzie, starający się ze wszystkich sił zapobiec wojnom, o których by się narodził ani nie śniło, gdyby nie było dyplomatów i mężów stanu...

— Hej, panie sąsiadzie... z mojego ogrodu zginęła gdzieś dynia.

— Cóż to, czy wyglądał na takiego, który ją ukradł?

— A może nie?

Z arcydzieł architektury.

Studnia przy meczecie w Akko, prastarem mieście portowym w Palestynie, które podczas wypraw krzyżowych odgrywało ważną rolę. — Nazwa jego brzmiała wówczas — Akkon.

Repertuar kin lwowskich.

APOLLO: Film dźwiękowy: Buster Keaton „Małżeństwo na złość“ oraz Tygodnik dźwiękowy.

CASINO: „Pojedynek w przestworzach“.

CHIMERA: „Szept nocy“.

COLOSSEUM: „Spalone mosty“.

GRAZYNA: „Hrabia Monte Christo“ obie serje razem.

KOPERNIK: „Ostatni romans“ Iwan Petrowicz.

LEW: „Prokurator oskarża“.

LUNA: „Tunel nędzarzy“.

MARYSIENKA: „Ostatni romans“ Iwan Petrowicz.

OAZA: „Tancerka Orchidea“.

PALACE: „Kobiety nie do małżeństwa“.

PAN: „Zmartwychwstanie“.

PASAZ: „Niewinny morderca“.

POLONIA: „Tajemnica pięknej pani“.

STYLOWY: Barry Norton „Miłość Be-duna“.

UCIECHA: „Białe cienie“.

PROMIEN: „Orły Wojenne“.

—o—

Wykłady Uniw. Ludowego i TUR-a we Lwowie.

Niedziela, dnia 6. b. m. o godz. 4.30 popoł. w lokalu Stow. „Praca“ Rynek 8.

I. p. wykład prof. J. Rogowskiego p. t.: „Afryka północna i Sahara“ z obrazami.

Poniedziałek, dnia 7. b. m. o godz. 7 wiecz. w lokalu ZZK. ul. Gródecka 69. wykład tow. B. Skalaka p. t.: „Faszystowska Italia“ z obrazami.

Środa, dnia 8. b. m. o godz. 7-mej wiecz. w lokalu Zw. Zaw. Stolarzy przy ul. Pieszej 2. II. p. wykład tow. K. Lermicha p. t.: XIX. stulecie w karykaturze z obrazami.

Czwartek, dnia 9. b. m. o godzinie 7 wiecz. w lokalu Lw. Org. Mł. TUR. Rynek 8. I. p. wykład prof. St. Machniewicza p. t.: „Kino jako wróg i przyjaciel kultury“ z obrazami.

Sobota dnia 10. b. m. o godzinie 7-mej wiecz. w lokalu Zw. Prac. Gmin. ul. Ormiańska 2. II. p. wykład b. posłanki J. Markowskiej, p. t.: „Znaczenie kulturalne socjalizmu“.

